

Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR.03 111. ÅRGANG 25.02.25 - 18.03.25

Abort: mord eller menneskerett?

Side 20

STUDENT?

MILJØBEVISST?

SKAFF
PENSUM
BRUKT

Norges største markedsplass for
kjøp og salg av brukt pensum

REDAKTØR UNDER DUSKEN
Kjersti Eline Sluven
- Tlf: 909 78 838
avisredaktor@studentmediene.no

NESTLEDERE UNDER DUSKEN
Eline Kjelland
- Tlf: 993 23 727
avisnestleder@studentmediene.no

Elfrida Setra
- Tlf: 915 99 673
nettredaktor@studentmediene.no

ANSVARLIG REDAKTØR
STUDENTMEDIENE I
TRONDHEIM AS
Helene Hasselknippe
- Tlf: 996 86 866
ansvarligredaktor@studentmediene.no

DAGLIG LEDER
Atle Nordli
- Tlf: 920 49 070
dagligleder@studentmediene.no

SALGSJEF
Sigrid Dobbstein
salgssjef@studentmediene.no

NYHETSREDAKTØR
Stener Storstevik
nyhetsredaktor@studentmediene.no

DEBATTREDAKTØR
Anna Kongshaug
debattredaktor@studentmediene.no

REPORTASJEREDAKTØR
Anette Rauan
reportasjeredaktor@studentmediene.no

KULTURREDAKTØR
Nora Lerkere Alnes
kulturredaktor@studentmediene.no

FOKUSREDAKTØR
Mathea Alten-Ronæss
fokusredaktor@studentmediene.no

MUSIKKREDAKTØR
Emilia Sahara Andersen Brahim
musikkredaktor@studentmediene.no

FOTOREDAKTØR
Annlaug Marie Evienth Sørhaug
fotoredaktor@studentmediene.no

GRAFISKSJEF
Hedda Vinje Sand
grafisksjef@studentmediene.no

ILLUSTRASJONSSJEF
Kian Nouri
illustrasjonssjef@studentmediene.no

DESK
Katrine Sætereng (sjef), Karianne
Folkvord Furset, Even Kaushik, Cecilie
Bjørnsdatter Raustein, Benedikt Erikstad
Javorovic, Bendik Brodshaug, Andrea
Barland

GRAFIKERE
Hedda Vinje Sand (1-5)
Mia Langeland (6-19)
Kristian Nikolai Hansen (20-33)
Ingrid Knudsen (34-45)
Maria Cecilie Barfod (46-57)

KORREKTURSJEF
Andrea Barland

FORSIDE
Annlaug Marie Evienth Sørhaug
Abigail Ntomba

I DENNE UTGAVEN

Helt viking

Tre gutter fra Trøndelag la ut på en ekspedisjon langs Europas store elver, og rodde fra Østfold til Nord-Afrika.

Side 17

Grenseløse visjoner

NTNU vil gi Grensen nytt liv - kanskje med en Baklandet-stemming. Spørsmålet er om visjonene overlever i budsjettkuttene.

Side 26

Sjeldne strikkere

Strikkegalskap er et faktum, men kun et fåtall av den mannlige befolkningen har tatt pinnene fatt. Møt to av dem her!

Side 30

LES MER PÅ UNDERDUSKEN.NO

Kakkelure

TIPS OSS!

tips@studentmediene.no

ANNONSERE?

salgssjef@studentmediene.no

Under Dusken er et uavhengig organ for studenter i Trondheim, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir distribuert gratis i Trondheim, og kommer ut seks ganger i semesteret. Under Dusken arbeider etter god presseskikk i henhold til Vær Varsom-plakaten. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Under Dusken blir utgitt av Studentmediene i Trondheim som får økonomisk støtte av Velferdstinget i Trondheim og Studenter-samfundet i Trondheim, som står uten redaksjonelt ansvar.

Lisensnr. 241823
Sertifikat nr. 1638

Miljøtrykksak fra
Trykkpartner AS.

Les

Under Dusken

på nett!

www.underdusken.no

LEDER

Kjersti Eline Stuen

REDAKTØR I UNDER DUSKEN

ILLUSTRASJON: Lara Haugland

Ikke kast bort debatten på ydmykelse

Debatten om abortloven behøver mer forståelse og mindre farga språk.

Med en ny lov på veg er det mer tydelig enn noen gang at abort er et betent tema. Det kan bli skummelt å snakke om når den ene sida kaller det mord av barn og den andre poengterer kvinners rett til å råde over egen kropp. Likevel er det nødvendig å snakke om.

Sia 1975 har man hatt retten til sjøl bestemt abort fram til og med uke 12 av svangerskapet. Den nye loven trer i kraft i juni og utvider grensa til 18 uker. I denne utgava av Under Dusken kan du lese om to ulike holdninger til den nye loven.

Per dags dato kan du etter tolv uker likevel søke om å ta abort. Søknaden går da til en abortnemnd, et utvalg med helsepersonell som avgjør om du får ta abort eller ikke. Mange beskriver dette møtet som ydmykende og vanskelig, noe som er uønskelig når man allerede er i en sårbar posisjon.

På den andre sida frykter noen at avskaffelse av disse nemdene, som konsekvens av den nye abortloven, vil føre til abortpress. Det vil si at en partner eller lignende tvinger den gravide til å abortere. Eventuelt abortpress er tragisk, men jeg tror ikke at å beholde den gamle abortloven er den langvarige løsninga.

Å være gravid er psykisk og fysisk belastende. Det er også ei belastning å miste fosteret.

I saka på side 20 poengterer overlege ved gynekologisk avdeling Gunn Åshild Botnen ved St. Olavs hospital at ingen pasienter tar lett på valget om å ta abort.

Det er fornærmende å anta at de som blir gravide ikke tar valget seriøst. Regjeringa viser at de fleste som har søkt om å abortere mellom uke 12 og 18 har fått innvilget søknaden. Det peker mot at det er usannsynlig at folk kommer til å flokke til sykehusene for å ta abort senere i svangerskapet.

Den nye loven kommer nok ikke til å føre med seg flere sene aborter. Bare fordi muligheta er der betyr ikke at flere sene aborter faktisk skjer. Dette er ikke et valg som med vilje utsettes.

Motstandere frykter et designsamfunn hvor eksempelvis barn med funksjonshemminger velges vekk. Jeg mener dette er en skremselstaktikk. Jeg vil heller ikke ha et samfunn hvor alt blir grodd i et reagensglass, men ett tiltak fører ikke automatisk til noe annet.

Å få et barn endrer livet, og det burde vi ikke ta lett på. Valget burde derfor ligge hos den det har størst konsekvens for. Det er allerede et vanskelig valg, og vi trenger ikke å gjøre det vanskeligere ved å hysje og ydmyke.

Det er forståelig at debatten om abort fører til følelser hos mange. I oppheta

kommentarfelt er det mye skam og sterke meninger. Dette er ikke produktivt for saka. Det vi trenger er mer informasjon om temaet og mindre tabubelagt debatt.

Vi må kunne snakke om abort uten å fokusere på skremselstaktikker. Det er lett å være sjølrettferdig, men det er krevende å være den som må velge. Vi trenger mer forståelse for at dette er et vanskelig valg og et mindre farga språk.

Abort skal ikke være nok en tematikk innen kvinnehelse som blir kastet bort fordi vi ikke klarer å snakke saklig om det. Åpne samtaler og god kommunikasjon er nødvendig. Slik holder vi det trygt, tar vare på de sårbare og fjerner tabuet.

Vår krigsprofitt kan bli Ukrainas redning

Vi har tjent oss søkkrike på krigen i Ukraina. Det er på tide å gi tilbake.

ILLUSTRASJON: Victoria Lillejord Stenshagen

Tirsdag 24. februar er det tre år siden Russlands fullskala angrepskrig mot Ukraina begynte. Krigen har vært lang og gruffull, og Ukraina står igjen som et dypt krigsherjet land.

Det mest grufulle synet den siste tiden har likevel ikke vært dronebilder fra slagmarken. Jeg er en av dem som med forskrekkelse har sett den vaklende ukrainastøtten til Trump-administrasjonen denne uken. Og jeg har blitt overbevist om at det er en reell fare for at landet nå skal bli servert til Putin på et sølvfat. Hva krever det av oss når ukrainernes frihetskamp potensielt blir gjort slutt på, uten at de engang får sitte ved forhandlingsbordet?

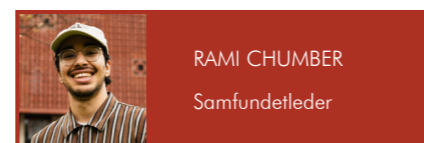
Den siste måneden har vært preget av en ulmende debatt om norsk bistand til Ukraina. Vi fikk kritikk, blant annet fra våre nordiske naboer, for å gi lite i økonomisk og militær bistand som en andel av BNP sammenlignet med resten av Europa. Det såkalte Nansen-programmet ble i november økt til å ha en ramme på 154,5 milliarder kroner og forlenget til 2030.

Dette er mye penger. Men som flere påpekte, er det lite satt opp mot de 1270 milliarder kronene vi tjente i 2022 og

2023, kun som følge av økte gasspriser. Dette er ekstra overskudd som Finansdepartementet knytter direkte til de økte prisene vi har sett som et resultat av Putins gasskrig mot Europa.

Vi var fra før av det landet i verden som kanskje er best rustet til å levere støtte til Ukraina. Nå kan det se ut som at USA vil la Ukraina i stikken med mindre de aksepterer en slags kolonikontrakt, der USA får utvinne mineraler på ukrainsk jord. Hvordan kan vi forsvare å gi mindre enn våre nordiske naboer i en slik situasjon?

Den nybakte finansministeren Jens Stoltenberg har lagt handlingsregelen tydelig til grunn for fremtidig utvikling av norsk ukrainastøtte. Etter de siste dagenes utvikling er han svar skyldig på hvorfor vi ikke ser den ekstraordinære sikkerhetssituasjonen vi nå står overfor. Oljefondet eksisterer for å gi kommende generasjoner en tryggere fremtid. Å bruke en del av fondet utover det handlingsregelen forespeiler bør åpenbart forbeholdes spesielle situasjoner det ikke er mulig å planlegge for. Men etter min mening er det nettopp det vi befinner oss i nå. Jeg håper regjeringen kan ta innover seg alvoret, og bla opp litt ekstra nå for

RAMÍ CHUMBER
Samfundetleder

å sikre min og kommende generasjoners trygghet.

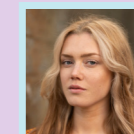
Trump 2.0 har vist oss hvor skjørt det transatlantiske samarbeidet virkelig er, og hvilken hvilepute det er å legge alle eggene våre i USA-kurven. Dette sitter litt langt inne for meg å si, men vi er faktisk nødt til å ta større ansvar for å sikre Norge og Europa. Og vi bør starte med å vise klart og tydelig til resten av verden at vi stiller opp for Ukraina. La oss gi en støtte som står i stil med den elleville profitten krigen har gitt oss.

Jeg er barnfri, ikke barnløs

I en tid preget av lavere fødselstall og en stadig aldrende befolkning, har debatten om frivillig barnløshet blitt et betent tema.

ILLUSTRASJON: Thomas Vevle Bruknaap

MAJA KITTY TOFTEN
Audiologstudent ved NTNU

Statistikk fra SSB viser at fødselstallet i Norge har nådd et historisk lavpunkt. Nå får hver norske kvinne gjennomsnittlig 1,4 barn. For mange unge kan dagens økonomiske situasjon være en avgjørende faktor.

Skyhøye boligpriser og økte levekostnader gjør at det allerede er vanskelig å få endene til å møtes. Beregninger viser at det i 2025 vil koste 1,5 millioner kroner å oppdra ett barn frem til 18-årsalderen. Når unge allerede sliter økonomisk, føles det for mange som at barn blir et uoppnåelig mål.

I tillegg er foreldrepermisjon knyttet til inntekt, noe som sender et signal om at en trygg jobb er en forutsetning for å få barn. For å sikre at alle har råd til å få barn, må vi styrke ordninger for dem med løsere arbeidsforhold og øke trygdesatsene. At de med svak tilknytning til arbeidslivet sjeldnere får barn, kan sees som villet politikk.

Samtidig velger mange kvinner bort barn på grunn av karriereambisjoner, selvrealisering eller klimaangst. Foreldreskap er ikke lenger en selvfølge – for flere føles det som et valg de ikke bare kan, men må ta stilling til.

Det er på høy tid å utfordre tanken om at lykken kun finnes i tosomhet og med barn. Idealet om at et fullstendig liv innebærer forplantning, er ikke universelt. Lykke er subjektivt, og flere studier viser at barnløse kvinner rapporterer om høyere nivåer av lykke enn mange med barn.

Det er også viktig å påpeke at en befolkningsnedgang ikke nødvendigvis utgjør en trussel mot de kollektive godene våre. Erna Solberg oppfordret nordmenn til å få flere barn i nyttårstalen sin i 2019; Her advarte hun om at færre arbeidstakere og skattebetalere kunne true velferdsstaten. Senterpartiets Chase Jordal gikk enda lenger og kalte utviklingen egoistisk og livsfiendtlig. Dette er en forenkling som bidrar til unødige moralisering.

De økonomiske utgiftene en person påfører samfunnet, overstiger ofte skattebidraget deres, særlig helse, utdanning og trygdeordninger. Dessuten kan vi glede oss over at oljefondet ikke avhenger av befolkningsvekst, og at oljeinntektene i praksis deles på et mindre antall mennesker dersom det fødes færre barn. Arbeidsinnvandring er heller ikke tatt med i regnestykket, noe som forkludrer statistikken.

Teknologiske nyinnvingninger og velferdsteknologi som smarthusløsninger, trygghetsalarmer og automatisering har redusert behovet for menneskelig arbeidskraft i helse- og omsorgssektoren. Dette er løsninger som gjør oss mindre avhengig av folk.

Frivillig barnløshet er ikke egoistisk eller livsfiendtlig. Selv med politiske insentiver og økonomisk støtte, burde foreldreskap forbli en personlig og autonom beslutning.

Slik unngår arbeidsgivere å tilby fast jobb – helt lovlig

Vikarer brukes i årevis – men like før treårsgrensen sies de opp. Har loven som skulle beskytte dem, blitt deres største fiende?

ILLUSTRASJON: Eugen Johnsen

På Akademikerforbundets nettsider står det i en artikkel fra januar 2024: «Har du vært vikar i 3 år? Da får du fast ansettelse.» Artikkelen viser til treårsregelen i statsansatteloven, som gir ansatte rettigheter som fast ansatte etter tre års sammenhengende midlertidig ansettelse.

Men stemmer dette i praksis? Mange vikarer opplever at loven, som skulle være et sikkerhetsnett, i stedet brukes mot dem. Når de nærmer seg treårsgrensen, får de plutselig beskjed om at de ikke lenger har en jobb. Er det på tide å endre regelverket for å forhindre utnyttelse av langtidsvikarer?

I teorien virker loven som et positivt tiltak for å sikre vikarer en vei inn i fast ansettelse. I realiteten skaper den usikkerhet. Mange vikarer dedikerer flere år til en arbeidsplass i håp om fast jobb, bare for å oppleve at de mister jobben etter to år og ti måneder – rett før arbeidsgiver må tilby dem fast stilling.

Det er lett å skyld på arbeidsgiverne, men treårsregelen gir vikarene krav på fast ansettelse selv når det ikke finnes ledige stillinger, noe som skaper

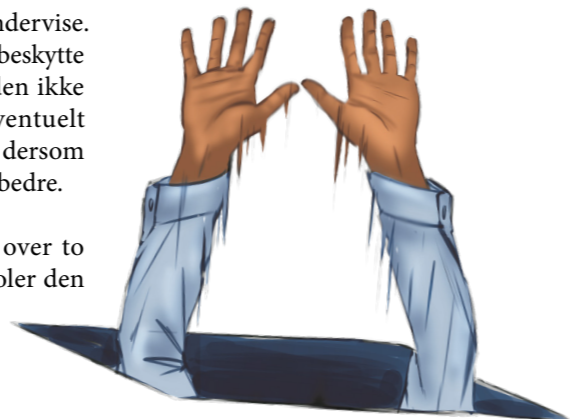
utfordringer for arbeidsgiverne. Loven fungerer ikke som et reelt vern for vikarene, men har i stedet blitt et verktøy som arbeidsgivere bruker for å unngå ansvar.

Julie Myrås har selv opplevd dette. Etter fem år med utdanning for å bli lektor, har hun jobbet som vikar på en ungdomsskole i snart tre år. Hun trives og vil fortsette, men nylig fikk hun beskjed om at hun ikke kan jobbe der lenger. Det finnes ingen ledige stillinger, og hun må derfor søke andre jobber – til tross for at skolen fortsatt har behov for vikarer.

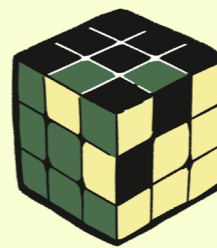
Å være vikar innebærer en usikker arbeidssituasjon med få rettigheter. Likevel er det mange som ønsker å jobbe i skolen, nettopp fordi de vil bruke utdanningen sin til å undervise. Treårsregelen bør endres for å beskytte vikarenes rettigheter, slik at den ikke oppleves som en trussel. Eventuelt kan den fungere mer effektivt dersom ressursene i skolen omfordes bedre.

Ifølge Utdanningsnytt bryter over to tredjedeler av Trondheims skoler den

lovpålagte lærernormen. Det kuttes i stillinger for pedagoger og assistenter, og rektorer advarer om at manglende midler rammer sårbare elever. Foreldre og elever krever bedre rammevilkår for skolene. Kanskje ligger ikke løsningen i å endre treårsregelen, men heller i å gi skolene bedre økonomiske forutsetninger for å tilby faste stillinger. Politikerne må ta ansvar – ellers risikerer vi at enda flere dedikerte lærere skyves ut av skolen på grunn av et system som ikke fungerer som det burde.

Fra slam dunk til rumpeldunk: IDRETTENS GLEDE ER FOR ALLE

Idrett burde handle om mer enn bare prestasjoner – det kan også være inkluderende, sosialt og gøy. Derfor er lavterskeltilbud som NTNUIs så viktige.

ILLUSTRASJON: Eugen Johnsen

Chirag fra Karpe synger om «den der gymtimen vi hadde da vi var barn». Gym på barneskolen handlet om moro og inkludering. Det var stiv heks, stikkball, pælmung og snubling. Når stoppet idretten å være lek og heller ble til blodig alvor?

På ungdomsskolen ble idrett plutselig seriøst med seriespill og turneringer, noe som gjorde at mange falt av. Det som før var en lekeplass ble forvandlet til en gladiatorarena. Klisjéen «Det viktigste er ikke å vinne, men å ha det gøy» fremmer kanskje en lite produktiv holdning hvis man har konkurranseinstinkt. Men er det virkelig så viktig at alle skal klare å meie ballen i målet? Jeg mener at målet

burde være å få flest mulig ut i fysisk aktivitet, ha det moro og være sosial.

Jeg har stor respekt for innsatsen til de som satser. Det er både inspirerende og beundringsverdig. Men hva med resten, de som ikke skal bli den neste Haaland eller Ingebrigtsen?

Helse og trening er viktig for alle. Derfor burde det finnes flere inkluderende idrettstilbud for unge. Her vil jeg skryte av NTNUIs mangfold. Det er ikke mange idrettsklubber som tilbyr både rumpeldunk og toppidrett.

Selv har jeg hatt noen av mine beste opplevelser fra studietiden på tredje-laget i innebandy og mosjonsbasket. Her

har man det gøy mens man driter seg ut. Innebandylaget mitt er som karaoke for idrett: Talent er ikke en forutsetning. Lagene består av en blanding studenter, fra de som aldri har rørt en ball i sitt liv, til mer erfarne spillere. Overraskende nok møtte jeg en kar på mosjonsbasket som tidligere spilte i andredivisjon og 360-dunker med bind for øynene, men som nå spiller på lavere nivå for å kose seg i studietiden.

Lavterskeltilbud innen idrett på universitetet har gitt meg idrettsgleden tilbake – som i gymtimen vi hadde da vi var barn. Kan andre idrettsklubber i landet lære noe fra NTNUI?

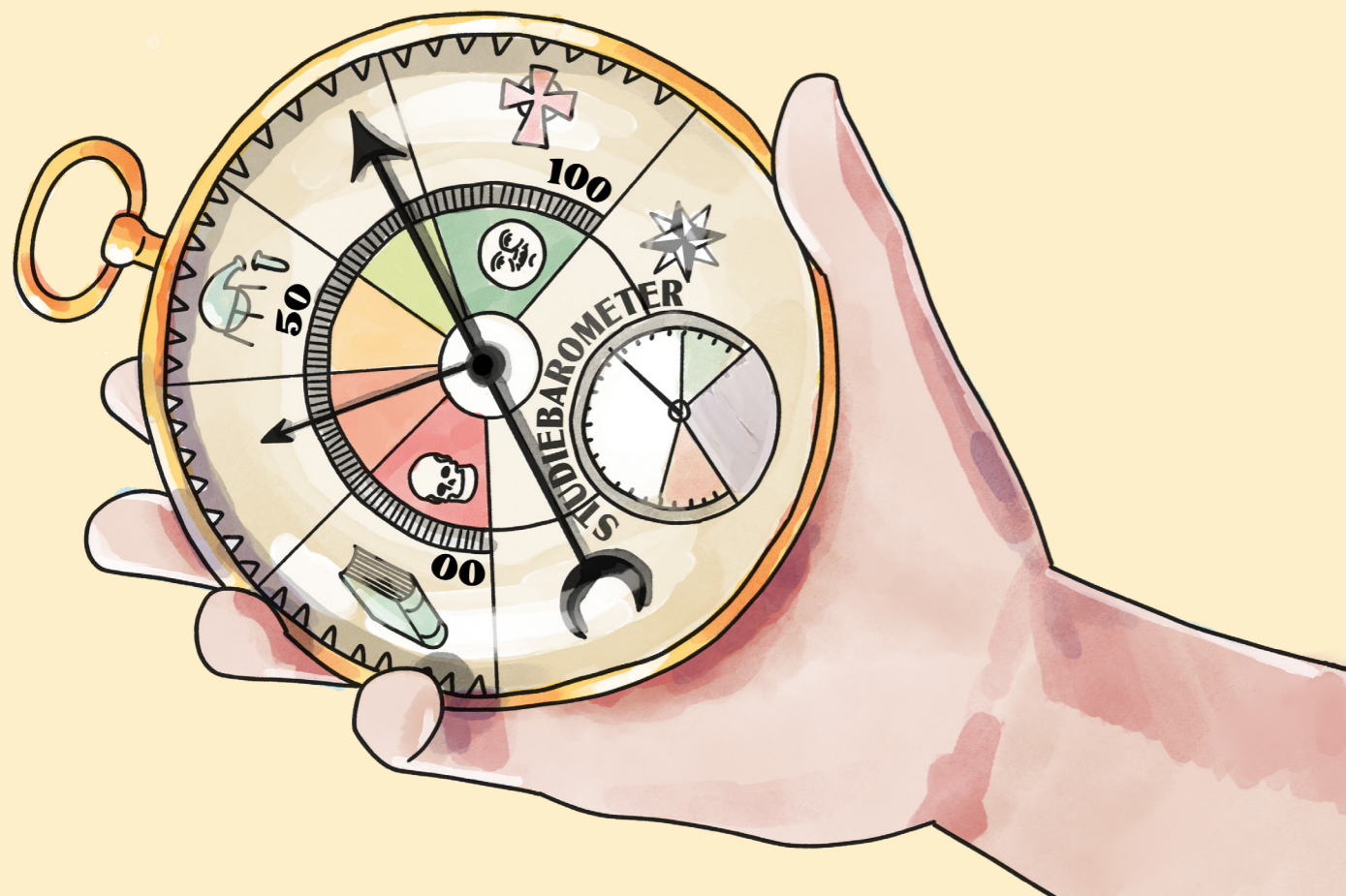

Store trivselsforskjeller

– religion og fysikk på topp, lærerstudenter på bunn

Studiebarometeret for 2024 er klart. Religionsstudenter troner på toppen som de mest fornøyde, og lærerstudentene er på bunnen. Dette svarer studentene og NTNU.

TEKST OG FOTO: Oskar Sterud | ILLUSTRASJON: Edvard Solgaard og Gabriel Callanan

Rundt 26 000 studenter og 1900 studieprogrammer var en del av den årlige undersøkelsen. Ledere ved NTNU ønsker enda flere respondenter.

Enig med Studiebarometeret

– Det er ikke nødvendigvis slik at du studerer religion for å få en jobb, men heller fordi det er spennende å lære om.

Dette svarer religionstudenten Ragnhild Aandstad når hun blir spurt om hvorfor hun tror religionsstudenter er så fornøyde med studievalget sitt. Medstudent Sebastian Sahl er enig og fortsetter:

– Jeg er veldig fornøyd med professorene. Det virker som at de har personlig og direkte kjennskap til det de snakker om.

I tillegg til tradisjonelle forelesninger og seminarer, forteller studenter at de av obligatoriske aktiviteter har to individuelle oppgaver i det ene faget og tre gruppeoppgaver i det andre. Særlig gruppeoppgavene fungerer godt takket være et lite, men godt studiemiljø. Samtidig har et lite studiemiljø også konsekvenser:

– Det er for få som studerer religionsvitenskap, så linjeforeningen er altfor liten, mener Sahl.

Aandstad har en teori om hvorfor mange velger bort religionsvitenskap, til tross for fornøyde studenter:

– Problemet med religionsvitenskap er at du ikke får et bestemt yrke etter utdanningen, så mange føler nok at de mangler den tryggheten. Men det finnes jo mye man kan bygge på videre, så det bør bli mer normalisert å studere det

man faktisk synes er interessant, sier Aandstad.

Ettfaglige utdanninger trives best

Prosjektleder for Studiebarometeret Magnus Strand Hauge peker på et klart mønster for trivsel ved studiene:

– Vi ser at studenter på mindre, ett-faglige utdanninger generelt har det lettere for å trives på studiene sine enn studenter på brede og mer tverrfaglige profesjonsutdanninger.

Han forklarer videre at teologistudier også er en del av kategorien religionsutdanninger, som totalt består av 55 studieprogram på 13 ulike utdanningsinstitusjoner.

Leder Heine Holmen ved Institutt for filosofi og religionsvitenskap forteller at resultatene høres rimelig ut basert på tilbakemeldingene og evalueringene de får fra studentene.

– Vårt inntrykk er at studentene på religionsvitenskap trives godt med studiene sine og har det gøy i den tiden de har med oss på NTNU.

Religionsvitenskap ved NTNU er derimot et av mange emner hvor svarprosenten fra studentene er lav. Ledere ved NTNU peker på de samme utfordringene ved andre emner, deriblant fysikk og matematikk og grunnskolelærerstudiene.

Lidenskap for faget

På en delt andreplass med arkeologistudenter, finner man fysikkstudenter som de nest mest fornøyde studentene. Førsteårsstudentene Kacper Tomasz

Gajdzik og Aksel Ihle ved master i fysikk og matematikk ved NTNU er enige i det statistikken viser.

– Vi liker utfordringer, og det får man her. Man får jobbe med likesinnede med samme lidenskap for å løse problemer, forteller fysikkstudentene.

De forteller om tre ulike undervisningsmetoder ved studiet: oversiktsforelesninger, interaktive forelesninger og plenumsregninger. I tillegg har de ofte obligatoriske øvinger som de får tilbakemelding på.

– Nettbaserte tilbakemeldinger gitt av studentassistenter kan variere noe i kvalitet. Heldigvis har vi også fysiske gruppeøvinger som vi kan gå til og få mer utfyllende tilbakemelding.

Samtidig kunne de ønske at matematikken og fysikken kunne vært mer samkjørt, noe de vet at NTNU allerede har innført tiltak for å forbedre.

Bra, men ikke best

Nestleder for utdanning Ronny Kjelsberg ved Institutt for fysikk ved NTNU bekrefter at de er oppmerksomme på problematikken mellom matematikk- og fysikkemnene, og at nye endringer vil tre i kraft allerede høsten 2025 med nye emner og studieplaner.

– Noen hovedgrep er å sikre at studentene har matematikken på plass til de trenger den i fysikken, og forbedre overgangen fra videregående med nytt innføringsemne i fysikk. Samtidig å styrke ferdighetstreningen med mer fokus på prosjektarbeid, programmering/numerikk, måling og instrumentering

FORNØYDE: Studentene Sebastian Barth Sahl og Ragnhild Aandstad ved religionsvitenskap er enige med Studiebarometerets resultat.

ETTFAGLIGE STUDIER: Prosjektleder for Studiebarometeret, Magnus Strand Hauge, forteller at undersøkelsen viser at studenter ved ettfaglige studier har lettere for å trives enn studenter ved andre type studier. Foto: Nokut

ENIG: Leder Heine Holmen ved Institutt for filosofi og religionsvitenskap forteller at Studiebarometerets resultater samsvarer med ledelsens inntrykk av studentene. Foto: Privat

EVALUERINGSTRETHET: Nestleder Ronny Kjelsberg ved Institutt for fysikk tror en evalueringstretthet blant studentene er årsaken til lav svarprosent. Foto: Privat

NASJONAL TREND: Prodekan for utdanning Lennart Jølle ved SU-fakultetet tror en nasjonal trend kan være én av årsakene til misnøyen ved grunnskolelærerstudiene. Foto: Privat

ENDRINGER PÅ VEI: Fysikk- og matematikkstudentene Kacper Tomasz Gajdzik og Aksel Ihle vet at en ønsket endring allerede er på vei til studiet deres.

og mindre «kokebok-lab», forteller Kjelsberg.

Til tross for at fysikkstudenter rangeres som de som er nest mest fornøyde med studieprogrammet sitt, er det forskjeller på NTNU og UiO dersom man eksempelvis sammenlikner NTNUs master i fysikk og matematikk med UiOs bachelor i fysikk og astronomi. Ved punktene om undervisning og tilbakemelding skårer UiO henholdsvis 0,8 og 1,1 poeng høyere enn NTNU.

– Vi har sett over tid at vi skårer noe lavere enn UiO. Vi har jo en del dialog med fysikkmiljøet ved UiO, uten at det er mulig å si noe spesifikt om årsaker til hvorfor det er slik, forteller Kjelsberg.

Han forklarer videre at UiO allerede har gjennomført noen av de endringene NTNU har planlagt til høsten, så dette kan være en mulig forklaring. Samtidig stiller han seg kritisk til hvordan man skal tolke tallene fra Studiebarometeret, særlig grunnet det han kaller «evalueringstretthet» blant studentene.

– Det er kanskje ikke så rart når du ikke kan kjøpe en kopp kaffe lenger uten å få tilsendt en SMS med forespørsel om å «vurdere din kjøpsopplevelse», men det er definitivt uheldig når det går ut over viktige kanaler for tilbakemelding på utdanningen.

NTNU sitt masterstudie fysikk og matematikk hadde en svarprosent på 30,5 prosent, og bachelor i fysikk hadde 22,9 prosent. Fakultet for natur-

vitenskap har derfor tatt i bruk egne evalueringsmetoder, noe som har gitt bedre oversikt, ifølge Kjelsberg.

– Lærerstudiet sitter fast i fortiden

Nederst på listen til studiebarometeret finner man grunnskolelærerstudentene som de minst fornøyde.

Fjerdeårsstudentene Jakob Jacobsen Time og Stine Bogsveen Visnovska er både enige og uenige med resultatene til Studiebarometeret. De mener først og fremst pedagogikkfagene er et av hovedproblemene med studiet.

– Jeg synes at lærerstudiet sitter fast i fortiden. Man føler seg ikke forberedt på det man møter i det moderne klasserommet, forteller Visnovska og peker på mangel på opplæring om vold og utagerende adferd.

Den fagspesifikke utdanningen er de derimot veldig fornøyd med.

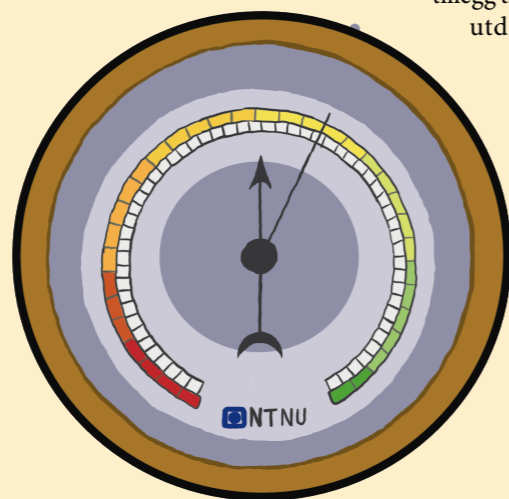
– Jeg tar naturfag, og der vi har veldig gode lærere som har skikkelig tyngde i fagkompetansen sin, forteller Visnovska.

Samtidig mener de at dagens grunnskolelærere til slutt sitter igjen med en for spisset kompetanse.

– Realiteten er at du faktisk i mange tilfeller skal undervise i de aller fleste fagene, forteller Time og etterspør en bredere faglig kompetanse.

I løpet av deres fire år på studiet har de merket nedgang i kvaliteten, noe de mener skyldes økonomien. Blant annet på grunn av færre tilbakemeldinger, færre studentassistenter og konsentrasjon av tilbakemeldinger og evalueringer gjennom gruppeeksamener.

Til tross for dette forteller studentene om gode sider av studiet også. I tillegg til god fagspesifikk utdanning, trekker

de frem et godt læringsmiljø som de opplever som mer sosialt enn andre studier.

– Resten må ha det ganske fint, hvis det er lærerstudiet som har det verst, sier Time.

Ikke godt nok

Prodekan for utdanning Lennart Jølle ved Fakultetet for samfunns- og utdanningsvitenskap forteller at de ikke er fornøyde med resultatet fra Studiebarometeret.

– Vier opptatt av å engasjere studentene i programutvikling og program-evaluering, og vi bruker mye ressurser på læringsmiljøtiltak, involvering av studenttillitsvalgte og tilrettelegging av studentdemokratiarbeid.

Graden av generell tilfredshet for grunnskolelærerstudiet for 1.–7. trinn har falt fra 3,7 i 2023 til 3,3 i 2024. Skalaen går til 5. Som en mulig årsak trekker Jølle linjer til generelle rekrutteringsutfordringer for læreryrket nasjonalt sett.

– Dette kan skyldes den generelle uroen i samfunnet knyttet til skole, læreryrket

og lærerstudentrekruttering. Her gjøres det nå et stort arbeid på alle nivå – også nasjonalt og politisk – for å snu skuten.

På kritikk av pedagogikkemnene svarer Jølle at det alltid vil være diskusjoner om fagets oppbygging og innhold. Disse diskusjonene foregår i de ulike programrådene og følges opp gjennom programutviklingstiltak. Samtidig ønsker han å understreke at:

– Lærerstudentenes praksisstudier er en del av utdanningen, og skal være med på å skape et helhetlig, sammensatt og komplekst studieprogram, forteller Jølle.

Videre viser Jølle, i likhet med Kjelsberg, til et lavt antall respondenter. Studiene for grunnskolelærer 1.–7. trinn og 5.–10. trinn hadde en svarprosent på henholdsvis 22 og 34 prosent.

– NTNU jobber knallhardt for å få opp deltakerprosenten, men det virker å være en skikkelig motbakkejobb, opplyser Jølle. **UD**

– Resten må ha det ganske fint, hvis det er lærerstudiet som har det verst

BÅDE ÒG: Grunnskolelærerstudentene Stine Bogsveen Visnovska og Jakob Jacobsen Time er både enige og uenige i Studiebarometerets resultat.

MARIE BACHKES REISELEGAT FOR UNGDOM

Marie Bachkes
Reiselegat for Ungdom

Frist for søknader fra ungdom hjemmehørende i Trondheim og omegn om stipend til reise og opphold i utlandet for videreutdanning og/eller erverv av erfaring som anvendes hjemme i nærings- eller annen virksomhet, er 10. april 2025.

Nærmere opplysninger om muligheter, betingelser og begrensninger samt søknadsskjema finner du på reiselegatet.no

Studenter svindles gjennom Ibok

Flere studenter oppgir at de er svindlet gjennom den populære salgssiden for brukte bøker. Nå advares andre studenter om svindelen.

TEKST: Aëla Kervarec og Oskar Sterud | FOTO: Hans Einar Tuhus Fuglum | ILLUSTRASJON: Kian Nouri

Annonseplattformen Ibok har i flere år vært populær for studenter som ønsker å hjelpe studentøkonomien ved kjøp og salg av pensumbøker. Den siste tiden har plattformen derimot vært utsatt for hyppige svindelforsøk.

Var ikke mistenksom

Etter råd fra fadderne sine, la økonomi- og administrasjonsstudenten Elise Rønning to av pensumbøkene sine ut for salg på Ibok. Dagen etter ble hun kontaktet av en som var interessert i en av bøkene. Vedkommende ønsket å få boken tilsendt gjennom tjenesten Helt hjem.

– Selv hadde jeg kjøpt en bok selv dagen før på Finn, så derfor var jeg ikke mistenksom i det hele tatt, forteller Rønning.

Hun hadde derimot ikke brukt Helt hjem-tjenesten før, men fikk beskjed fra kjøperen om å fylle inn

informasjonen på en lenke som kjøperen sendte. Lenken utga seg for å være nettsiden til Helt hjem.

– Jeg tenkte «flott, dette var jo super-lettvint».

Mistanke om svindel kom først da nettsiden hang seg opp. Halvannen time senere tikket det inn en melding fra DNB som mente at bankkontoen hennes var utsatt for svindel.

Flere tusen kroner forsvant

Det ble forsøkt transaksjoner på mange tusen kroner fra Rønnings

LETTET: Studenten Elise Rønning ble svindlet for sju tusen kroner, men har nå fått tilbake pengene.

konto, men totalt gikk «bare» sju tusen kroner gjennom. Hun kontaktet DNB øyeblikkelig da hun ble oppmerksom på transaksjonene. DNB ba henne sperre kontoen, bestille nytt kort og endre passordet på Bank ID-en ettersom svindlerne også hadde fått tilgang til denne.

– Det med Bank ID syntes jeg var rart, fordi jeg aldri hadde oppgitt det passordet.

Hun fikk også beskjed om å anmelde saken til politiet, noe hun gjorde. På nåværende tidspunkt har hun ikke hørt noe fra politiet om sakens utvikling.

Til tross for en stressende situasjon fikk hun god hjelp fra DNB og nesten hele beløpet tilbake.

– Jeg måtte kun betale 450 kroner fordi det var «min gjerning», forteller en lettet Rønning.

Begrenset ressurser

Produktsjef Stine Steen Thorkildsen ved Ibok beklager hendelsen og forteller at svindel dessverre er en utfordring de står overfor. Hun viser til betingelsene ved bruk av plattformen. Særlig viser Thorkildsen til punkt to som forteller at Ibok ikke er ansvarlig for eventuelle tap eller konflikter som oppstår i forbindelse med bruk av plattformen.

Thorkildsen viser også til punkt fire som forteller at brukere vil bli ekskludert fra siden ved mistanke om kriminell virksomhet.

– Vi i Ibok jobber med å finne en løsning på problemet, men har begrenset med ressurser, forteller Thorkildsen.

Ibok er drevet av frivillige i Studentmediene i Trondheim og har derfor begrenset med ressurser når det gjelder både økonomi, arbeidskraft og IT-kompetanse, opplyser Thorkildsen.

I tillegg til et advarel om svindel i chatten deres, er flere tiltak iverksatt. Blant annet har de nå fått en egen IT-ansvarlig i Studentmediene som utelukkende jobber med Ibok.

Thorkildsen forteller at Ibok også har vært i kontakt med eksterne utenfor Studentmediene, på jakt etter bedre løsninger.

Utspekulerte svindelmetoder

Presseansvarlig Franco Roche ved Helt hjem sier at svindel er en problematikk de er godt kjent med.

– Metodene svindlerne bruker i dag er ofte utspekulerte. Heldigvis opplever vi å ha relativt god kontroll på situasjonen,

men det er naturligvis veldig kjedelig å høre om tilfellene hvor folk blir lurt, forteller Roche.

Roche forklarer at Helt hjem aldri ber om penger, Bank ID, kontoinformasjon eller andre former for betaling over melding eller e-post.

– Typiske kjennetegn på svindel er ofte skrivefeil, rotete design og rare avsenderadresser, sier Roche og hvordan man eventuelt kan avdekke potensielle svindlere.

Han forteller at om man som forbruker mistenker at en Helt hjem-lenke er et forsøk på svindel, kan man alltid kontakte Helt hjem og be om hjelp.

– Det kan jo skje hvem som helst

Rønning sier hun er skeptisk til å bruke Ibok igjen, men at de ikke har noe ansvar i denne saken.

– Jeg fikk jo advarel om svindel i forkant, så det var jo min feil. Jeg tenkte bare «pytt pytt, sånn blir jo aldri jeg utsatt for».

Videre forteller Rønning at hun i etterkant av situasjonen følte seg dum. Hun mener man sjeldent hører om noen som faktisk blir svindlet, og tenker gjerne at man selv er forsiktig.

– Hvis det er flere som har opplevd det samme, så vit at dere ikke er alene. Det kan jo skje hvem som helst.

Hun råder alle til å være forsiktige med personopplysninger, og dersom uhellet skulle være ute:

– Ta det med ro og kontakt banken. Og ikke føl deg dum, det ordner seg.

Forsøkt svindlet opptil flere ganger

Økonomi- og administrasjonsstudenten Klaudia Maria Sosnicka forteller til Under Dusken at hun selv er blitt forsøkt svindlet opptil flere ganger på nettsiden til Ibok.

– Jeg har forsøkt å selge en rekke pensumbøker både i høst og nå i vår, sier Sosnicka.

Studenten forklarer videre at hun har mottatt en del meldinger fra folk som ønsker å kjøpe pensumbøkene, men at samme problem har oppstått gjentatte ganger.

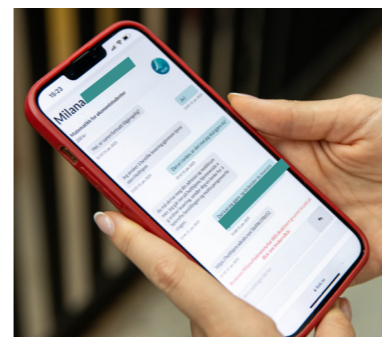
– Det har flere ganger vært folk som har vært interessert i å kjøpe bøkene, men de har vært veldig insisterende på at de selv skal bestille frakten. Dette fikk meg til å reagere, forteller Sosnicka.

Studenten sier videre at hun leste på nettsiden til Ibok at man må være forsiktig med kjøpere som insisterer på å bestille frakt selv, da dette er potensiell svindel.

– Jeg har prøvd å skrive til dem som har meldt sin interesse for bøkene at jeg ønsker å bestille frakt selv, da dette er lettere for meg. Etter det har jeg ikke hørt noe mer fra de potensielle kjøperne, forklarer Sosnicka.

Avslutningsvis viser Sosnicka til at hun på nåværende tidspunkt har seks til sju slike forespørsler om potensielle kjøpere som insisterer på å bestille frakt selv i innboksen sin på nettstedet. **UD**

Ibok eies og er driftet av Studentmediene i Trondheim.

CHAT: Rønning ble svindlet i en samtale på Ibok sine nettsider.

POPULÆRT: Ibok er en plattform for kjøp og salg av brukte bøker.

BEKLAGER: Produktsjef Stine Steen Thorkildsen ved Ibok beklager for at svindelforsøk foregår på deres plattform. Foto: Privat

SYND: Klaudia Maria Sosnicka synes det er leit at nettstedet er utsatt for svindelforsøk. Foto: Privat

Rodde fra Norge til Afrika: – Semesteret hang i en tynn tråd

Tre barndomsvenner fra Støren satte ut på en usedvanlig reise og samlet inn over 200 000 kroner til Leger uten grenser.

TEKST: Emma Linnéa Holm-Ross | FOTO: Hanna Bratli

SUNNE KRANGLER: De tre kompisene Morten Nordvik, Erlend Rognes og Petter Steen Aksetøy har brukt mye tid sammen etter turen, tross uenigheter underveis.

SUVENIR: Kartet er hengt opp i stuen til Aksetøy og Nordvik.

I 2022 fikk Erlend Rognes en idé om en reise han ville huske for livet. Fort ble de to barndomskompisene Morten Nordvik og Petter Steen Aksetøy også med på planen. Etter nesten tre år med planlegging satte de ut på det som skulle bli en krevende, men minnerik tur.

Den første tanken

Hele idéen startet med en tanke om å ro fra Norge til Danmark, men da Rognes så på kartet, innså han at det går kanaler sørover i Europa og helt ned til Middelhavet.

– Det ballet jo bare på seg, så da tenkte jeg at man like så godt kunne komme seg over til Afrika når man først har kommet seg til Middelhavet, forteller han.

De tre barndomskompisene hadde lenge tenkt på å gjennomføre et eventyr sammen. Likevel visste Rognes at det kunne bli vanskelig å få de to andre med på et såpass stort opplegg.

– Han begynte å hinte litt før han spurte oss. Ofte, når vi var ute, kunne han spørre om jeg hadde to måneder til overs, noe jeg ikke egentlig hadde, sier Nordvik og ler.

Etter hvert satte Rognes de to kompisene ned og viste dem ruten. Etter det fikk de en svarsfrist på to uker.

Optimistisk planlegging

– Det sier litt om hvor forberedte vi var, da vi i utgangspunktet tenkte at selve reisen kun skulle ta to måneder, forteller Rognes.

Turen endte nemlig opp med å ta hele fem måneder. De begynte å ro fra Norge den niende juni og nådde Afrika den femte november. En så lang reise hadde ingen av dem sett for seg.

– I starten tenkte vi jo som sagt to måneder, men etter at vi fikk båten begynte vi å tenke mer på tre til fire måneder, helt optimalt sett tre, forteller Aksetøy.

Det ble fort vanskelig å vite hvor mye tid de skulle sette av. Det var nemlig ingen som hadde rodd denne ruten før. Det var nytt farvann for alle.

– De eneste vi hadde å sammenligne oss med, var de som hadde rodd over Atlanterhavet. Men her hadde vi plutselig mye mer å forholde oss til, spesielt med tanke på dokumentasjon og lover siden vi skulle gjennom så mange land, forteller Nordvik.

Hjemme i tide til eksamen

Nordvik er student ved NTNU og tar for øyeblikket et breddeår bestående av ulike emner. Da han la ut på tur hadde han en tanke om å være hjemme igjen til semesterstart og fadderuken.

– Da vi nærmet oss november og enda ikke var hjemme, skjønte jeg at semesteret hang i en tynn tråd, forteller Nordvik og ler.

Aksetøy og Rognes har også studert ved NTNU, men er nå i jobb. De tok permisjon mens de var ute på reise, uten at de visste hvor lenge de ble. Rognes jobber i politiet og Aksetøy jobber som barnevernspedagog.

Nordvik kom seg hjem akkurat i tide til eksamen, og fikk gjennomført.

– Jeg tror jeg var på skolen totalt fem dager sist semester, men fikk B og C på eksamen, så ble veldig fornøyd med resultatet, forteller Nordvik mens han smiler.

Samlet inn over 200 000 kroner

Formålet med turen var ikke bare å ha en reise for livet, men også å samle inn penger til et godt formål. Tidlig i planleggingen bestemte de tre guttene seg for å samle inn penger til Leger uten grenser.

– Vi landet veldig fort på dem, og følte at det var et veldig rett valg for oss, forteller Nordvik.

De opprettet en Spleis med et mål om å samle inn 100 000 kroner, noe de klarte å passere allerede etter to måneder. Den totale summen endte på 210 350 kroner.

– Vi ville gi publikummet vårt og de som fulgte reisen muligheten og følelsen av at de også kunne bidra, forteller Aksetøy.

Det var hovedsakelig venner og familie som donerte, men de fikk også mye støtte fra ulike bedrifter, samt hjemkommunen deres Midtre Gauldal og barnehagen de tre gikk på. Underveis møtte de også mange andre som ville donere, og som ga dem penger kontant.

– Underveis delte vi også mye av arbeidet Leger uten grenser gjør på sosiale medier, for å vise hva pengene gikk til, forteller Rognes.

De dokumenterte reisen sin på sosiale medier, og fikk over 3000 følgere på instagrambrukeren «norgetilafrika». De lagde også en egen nettside med informasjon om turen.

LANDKRABBER PÅ HAVET: Guttene ble fort vant til å ro mye. Foto: Privat

Landkrabber på havet

Turen startet fra Skjærhalden den niende juni, og de tre barndomskompisene var veldig usikre på hva de egentlig satte ut på.

– Vi gikk til det uventende. Selv med to og et halvt år med planlegging, vet man likevel aldri hva man kommer til å møte, forteller Nordvik.

Alle tre er oppvokst i Midtre Gauldal, hvor de ikke er vant til mye sjø og hav, så det å sette ut på et ro-eventyr krevde mye trening i forkant på romaskin.

– Ingen av oss er sjømann eller roere, så vi ble veldig overrasket over hvor mektig havet er. Underveis ble vi veldig gode til å lese værprognoser og strøm- og vindforhold, forteller Rognes.

Været gjorde det ofte vanskelig for roerne, og de ble værfaste ved flere anledninger. Den første dagen ble en av de verste, da de la ut i stiv kuling og bølger på fire til fem meter.

– Vi ble gode på å velge våre kamper, og vi kunne ikke starte til samme tid hver dag. Alt var veldig avhengig av været, forteller Aksetøy.

– Alt ordner seg for snille gutter

Selv om de tre barndomskompisene hadde det mye gøy på tur, så støtte de likevel på en god del utfordringer. De ble ofte stoppet av kystvakten og politi. Heldigvis var dette mest på grunn av at det ble mye nysgjerrighet rundt hva de holdt på med.

– Det er klart at mange ble nysgjerrige, så vi var forberedt på å bli stoppet. Av den grunn hadde vi godt med dokumentasjon klart, forteller Rognes.

I Frankrike ble det en god del hviletid. Kanalene gjennom Frankrike består av veldig mange sluser, så det var ikke alltid de kom seg fort gjennom.

– Vi hadde et motto om at alt ordner seg for snille gutter helt fra start, så om vi fikk problemer prøvde vi bare å være så hyggelige som mulig og smile, sier Nordvik og ler.

Ut på tur, aldri sur – i 157 dager

Enigheten var stor om at Middelhavet og perioden før var den mest utfordrende delen, både fysisk og

psykisk. Det siste partiet av Frankrike gikk veldig fort, men med én gang de kom ut til Middelhavet sakk det det fort opp.

– Middelhavet er et veldig uforutsigbart hav, forteller Rognes.

– Og når det plutselig gikk så sakte, og vi allerede hadde brukt så mye tid, ble det en liten mental knekk, fortsetter Aksetøy.

Sykdom har også vært et lite problem på turen. Da de kom til Middelhavet ble den ene liggende med influensa og den andre med matforgiftning.

– Matforgiftningen spesielt tappet jo mye krefter og flere kilo, og vi var avhengig av å få i oss nok næring for å fortsette turen uten å visne bort, forteller Aksetøy.

Å få i seg nok næring var heller ikke like lett, spesielt ikke med Real turmat og brødsriver med Nutella på den daglige menyen.

Selv om de tre guttene er gode kompisser, var de ikke foruten noen gnisninger på turen, men de synes selv at de klarte å løse uenigheter som oppsto godt.

– Det ble mye trygghet i å være uenig, og vi ble god på å resonnere oss frem til en løsning, forteller Rognes.

– Det var veldig sunne krangler vi hadde, og hvis noen var ukomfortabel med gjennomføring av et parti, så gjennomførte vi ikke, legger Aksetøy til.

Etter gjennomført tur er de fortsatt gode venner, og to av dem bor sammen. Båten de rodde i var laget for to mennesker, så de ble vant til å bo trangt i løpet av de fem månedene på tur.

– Vi har også vært overraskende mye sammen etter at vi kom hjem, så vennskapet har bestått, er alle enige i og ler.

Lokale kjendiser

De forteller at de har fått mange positive tilbakemeldinger av kjente og ukjente, både under turen og etter hjemkomsten.

– Mamma får mange positive tilbakemeldinger på butikken hjemme, så det

er flere som har fått med seg turen. Jeg mistenker at ikke alle hadde trodd vi skulle gjennomføre, sier Asketøy.

De tre guttene ble nominert til «Årets eventyrer 2024» på Eventyraften, hvor de også ble en av finalistene for prisen, og reiste ned til Oslo i januar for å delta under prisutdelingen.

– Det var veldig stas bare det å bli nominert, ikke minst å bli en av finalistene, forteller de.

Sa ikke ja til fem måneder

– Det var ikke nødvendigvis det å komme frem som var selve målet, men selve reisen, forteller Nordvik.

Etter at de kom frem til Afrika, kjente de ikke utelukkende på en jublende glede. Plutselig var tre år med planlegging og gjennomføring over. De tre guttene kjente også veldig på kroppen at reisen var over. Etter å ha rodd nesten hver dag

i fem måneder, var ikke kroppen lenger vant til å slappe av.

– Jeg fikk litt vondt i kroppen av å ikke bruke den, så jeg stivnet ganske fort opp i ryggen etter at vi kom hjem igjen, sier Asketøy.

De forteller at de ofret veldig mye for denne turen. Planleggingen i seg selv varte i to og et halvt år, og ble nesten til en deltidsjobb ved siden av studiene. Videre forteller de at de ikke kommer til å sette ut på en like krevende tur igjen med det første, men er veldig fornøyd med å ha gjennomført.

– Jeg tror ikke jeg hadde sagt ja til fem måneder, jeg sa jo egentlig bare ja til to, forteller Asketøy mens han smiler.

– Ja, det ble jo den sommeren og høsten, avslutter Rognes mens han ler.

UD

Et spørsmål om liv, død og kvinnekamp

Abortloven har stått urørt i nærmest 50 år. I juni trer en ny lov i kraft, noe som vekker sterke reaksjoner.

TEKST: Julianne Kyoo-Ree Eikrem og Ingeborg Taraldsen.
FOTO: Anlaug Marie Evjenth Sørhaug og Abigail Ntomba.
ILLUSTRASJON: Edvard Solgaard.

I Norge utføres det cirka 12 000 aborter årlig. Diskusjon om abortloven er en av de mest polariserte debattene som har pågått i nåtidens samfunn. Under Dusken har møtt to av ytterpunktene: en radikal feminist og en konservativ abortmotstander.

Retten til eget liv og egen helse

På Feministhuset sitter Julie Flikke, leder av den radikalfeministiske organisasjonen Kvinnefronten. Hun forteller at de er positive til utvidelsen av grensen, men at de reagerer på at abortnemndene består.

– Nevn én annen plass i samfunnet der du må opp til en nemnd når du skal bestemme noe som har med ditt eget liv og egen helse å gjøre.

Hun er tydelig engasjert og mener at nemndene må erstattes med en samtale mellom kvinnen det gjelder og helsepersonell.

– I uke 18 er man kommet et godt stykke ut i svangerskapet. Jeg tror det er en myte at kvinner prokrastinerer frem til den uken, og så plutselig hiver seg rundt, uttrykker Flikke.

TRÅ FORSIKTIG: Julie Flikke er leder av Kvinnefronten og oppfordrer menn til å tenke seg om før de uttaler seg om abort.

Hun legger til at det er veldig få aborter som blir utført etter den 18. uken, og da er det som regel bundet i medisinske årsaker. Dermed blir det innvilget uansett.

– Om og når en kvinne velger å få barn, er sentralt for hvordan livet hennes blir. Derfor skal man være veldig forsiktig med å uttale seg. Spesielt om man ikke står i den situasjonen selv.

Aborten må redde ti liv

Bibelskolestudenten Henrik Mortensen ved Gå ut-senteret stiller seg kritisk til den nye loven. Han er negativ til den retningen samfunnet tar ved å utvide grensen.

– Slik jeg ser det er det egentlig ingen forskjell på om du tar abort i uke 8 eller i uke 24. Jeg er veldig skeptisk til at vi skal utvide grensen mer.

Mortensen anser seg selv som en ren abortmotstander. Videre forklarer han at fosteret er like mye verdt uavhengig om det har gått 1 dag eller 18 uker.

– Jeg er helt imot abort, med mindre aborten redder ti liv. Til vanlig er ikke dette tilfelle ved inngrepet.

Mortensen mener at det å utføre en abort er ensbetydende med å ta et liv. Likevel er han klar over at en uønsket graviditet skaper en vanskelig situasjon.

– Det er jo ikke sånn at jeg ser på kvinnene som tar abort og tenker at de er mordere.

Han forteller at det er lett å snakke som om fosteret bare er noen celler, og at de fleste lærer at det ikke er et barn. Dette er han fundamentalt uenig i.

– Hvis vi skal se slik på det, er jo vi også «bare noen celler». Jeg tror veldig mange blir lurt til å tro at fosteret ikke er levende når de tar abort.

Å ta liv for å ligge

Mortensen mener en stor del av saken handler om hvordan unge forholder seg til det å ha sex med hverandre.

– Jeg tror det er lett å glemme at graviditet er en konsekvens av at man

SERIØS LIGGING: Studenten Henrik Mortensen ved Gå ut-senteret har et ukonvensjonelt syn på sex.

har valgt å ligge sammen. Man skummer fløten av noe som egentlig handler om mye mer.

Han etterlyser at flere tar ansvar og forholder seg til denne konsekvensen. Dermed kategoriserer han abortspørsmålet som et etisk dilemma, ikke et spørsmål om kvinnehelse.

– Det som skjer er jo at man tar livet av et annet menneske for at man selv skal kunne ligge med noen.

Flikke er helt uenig og mener at abort er en helsetjeneste, men utelukker ikke at det inneholder etiske problemstillinger.

– Alle helsetjenester vil jo måtte forholde seg til etikk. Det betyr ikke at vi skal forby dem bare på grunn av det, sier hun.

Hun belyser viktigheten av at samfunnet har en trygg og tilgjengelig måte å tilby avbrytelse av svangerskap på.

– Jeg syns at alle som er prinsipielt imot abort, skal lese seg opp på de historiske måtene kvinner har tatt abort på gjennom tidene.

Videre understreker hun at det handler om kvinnefrigjøring.

“Å mene man burde fjerne abortloven for å minske antall aborter er det samme som å si at vi bør fjerne bilbelter for å forhindre råkjøring.

– Hvis man blir ukomfortabel av at kvinner kan ta en pille og at kroppen støter ut fosteret, kan du se for deg å holde en kleshenger eller en strikkepinne. Da kan vi begynne å snakke om etikk.

Menn også en del av svangerskapet

Spørsmålet om hvem som bestemmer grensene og får lov til å ytre sine meninger, er også noe som har fått stor plass i debatten.

– Jeg skjønner at menn har meninger om det, men når menn er prinsipielt imot abort, kommer den sinna radikal-feministen ut i meg.

Hun understreker at menn ikke har mulighet til å forstå situasjonen på samme måte som kvinner, siden de selv ikke opplever svangerskapet på kroppen. Selv misliker hun fokuset rettet mot «vern av det ufødte liv».

– Dette uttrykket brukes ofte av religiøse og mannsdominerte motparter. Da handler det rett og slett om menns kontroll av kvinnekropper og kvinners skjebne.

Mortensen er uenig og vil ikke fraskrive mannen. Selv mener han at det handler om ansvarsfraskrivelse.

– Jeg vet åpenbart ikke hvordan det er å være gravid, men jeg mener at menn absolutt er en del av et svangerskap. Ikke minst i livet etter fødselen.

Han forklarer at det er lett å si at menn ikke har noe med kvinnekroppen å gjøre, men at det handler mer om livet som skal bli født.

– En far er jo like mye en far, som en mor er en mor, legger han til.

Likevel uttrykker han forståelse for at det kan være provoserende for andre at han uttaler seg så sterkt om temaet.

– Men jeg blir også provosert over at folk går i tog og står og smiler av at vi kan ta livet av barn senere og senere.

Til dette har Flikke en klar beskjed: – Du kan gjerne sitte i stuen din og være imot abort så mye du vil, men det gir deg ikke rett til å stå utenfor abortklinikken og be om at de legges ned.

Å ta ansvar for egne handlinger

Mortensen understreker at han ikke har som mål å fordømme andre mennesker.

– Jeg tror spørsmålet blir veldig annerledes ut ifra om du ser på det som et foster eller et barn.

Han tror at de fleste bruker ordet «foster» for å distansere seg selv emosjonelt, og at det gjør at man glemmer hvor stor avgjørelsen egentlig er. I tillegg

er valget tatt på et annet grunnlag enn det han selv mener det burde.

– Dermed kan du være et godt menneske selv om du har tatt 20 aborter. Jeg tror ikke de tenker at de har tatt livet av 20 barn.

Han forstår godt at situasjonen er vanskelig uavhengig av hvilken livssituasjon man står i, men mener at abort bør være den absolutt siste utveien.

– Men det er absolutt ikke den letteste, det forstår jeg. Likevel må man ta ansvar for handlingene sine.

Gunn Åshild Botnen er overlege ved gynekologisk avdeling ved St. Olavs hospital. Hun er godt kjent med inngrepet og forteller at kvinnene som kommer for å få behandling varierer i både alder og livssituasjon.

– Felles for alle de jeg møter er at ingen tar lett på valget om å ta abort, konstaterer hun.

Botnen legger til at man ikke må glemme at å ta abort ofte er en psykisk påkjenning som vil prege kvinnen over lengre tid, uansett grunn.

Forholder seg ikke til virkeligheten

Uavhengig av Mortensens tanker, er det ikke tvil om hvor samfunnet er på vei. Det sørger den nye abortloven for å tydeliggjøre. Likevel håper han at folk stopper litt opp.

– Selv om samfunnet går den andre veien, er jeg en veldig håpefull person. Jeg håper at folk vil forstå alvor et slikt lov neglisjerer.

Han er ikke redd for de eventuelle konsekvensene et abortforbud vil ha, og sammenligner det med å legalisere drap.

– Vi endrer ikke loven til at drap er litt lov, bare fordi det vil skje uansett. Vi er nødt til å sende et signal om at det ikke er positivt å utføre en abort.

Flikke mener derimot at man ikke forholder seg til virkeligheten hvis man er abortmotstander.

– Å mene man burde fjerne abortloven for å minske antall aborter er det samme som å si at vi bør fjerne bilbelter for å forhindre råkjøring.

Hun mener abortloven er en seier i norsk kvinnekamp og helt nødvendig for å sikre trygge helsetjenester.

– Så lenge vi er i likestillingsnasjonen Norge, er dette en helserett som kvinner har.

FORSKNING: Feministhuset har en klar oppfordring til belysning av kvinnehelse.

FANESAK: Abortkampen er en av Kvinnefrontens viktigste saker.

KVINNEKUNST: Feministhuset ønsker å fremme kvinnelige kunstnere.

Det handler om kontroll av kvinnekroppen

Til slutt ønsker Mortensen å trekke frem viktigheten av meningsmangfold i et samfunn. Han forstår at uttalelsene hans kan virke provoserende, men ser først og fremst på debatten som noe positivt.

– Hvis man bare er i miljøer der man får ja til alle meningene sine, vil man få en knekk når man kommer ut i verden.

Flikke synes også at det er fint med diskusjoner rundt slike lovgivninger, selv om hun er klar på at den nye loven bare er ett skritt i riktig retning.

– Er det noe de siste årene har lært oss er det at vi konstant må være på vakt. Så lenge abort er et spørsmål om kvinnehelse, så vil det alltid være noen som har lyst til å ta tilbake makten.

Hun mener derfor at abortmotstand handler om kontroll over kvinnekroppen like mye som det handler om respekt for det ufødte liv. Flikke forteller om kvinner som har ofret livet i grusomme kirurgiske operasjoner i bakgater opp gjennom historien.

– Til syvende og sist var det ikke slik at abort ble oppfunnet i 1978. Det har alltid skjedd. **UD**

Gynekologen svarer: Hvordan foregår en abort?

Gunn Åshild Botnen er overlege ved gynekologisk avdeling ved St. Olavs hospital. Hun forteller hvordan en abort foregår.

Abort kan utføres på to ulike måter. Medisinsk eller kirurgisk. Metodene er likestilte opp til tolvte svangerskapsuke.

Før aborten

Det gjøres en ultralydundersøkelse hos gynekolog for å fastslå svangerskapslengden. Deretter får man nødvendig informasjon om prosedyren og må signere begjæring om abort.

Under aborten

Medisinsk abort er den vanligste metoden. Det foregår ved at kvinnen svelger en tablett som starter prosessen med å avslutte svangerskapet. To dager senere setter man stikkpiller i skjeden, som stimulerer livmoren til å støte ut svangerskapet. Er svangerskapet kort (under ni uker) og kvinnen bor nært sykehus, kan aborten skje hjemme.

Hos en liten andel utføres kirurgisk abort. Dette kan for eksempel være på grunn av tidligere mislykket medisinsk abort eller etter kvinnens ønske. Kvinnen får full narkose på operasjonsstuen, før gynekologen åpner livmorhalsen og tømmer livmoren ved hjelp av et vakuumsug som føres inn i livmorhalsen.

POSITIV: Overlege Gunn Åshild Botnen ved gynekologisk avdeling håper den nye loven vil sikre bedre støtte til abortsøkende kvinner. Foto: Privat

Abortloven gjennom tidene

1964

Stortinget iverksatte en ny abortlov. Abort er kun tillatt å utføre på sykehus dersom en nemnd av leger godkjenner inngrepet.

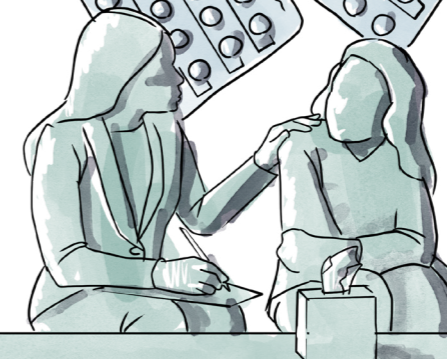
1967

P-pillen ble godkjent som prevensjon. Dette hadde stor betydning for kvinners seksuelle utfoldelse og beskyttelse mot graviditet.

1969

Arbeiderpartiets landsmøte gikk inn for selvbestemt abort og programfester selvbestemt abort etter et benkeforslag fra Grethe Irvoll (1939–) fra Ammerud lokallag.

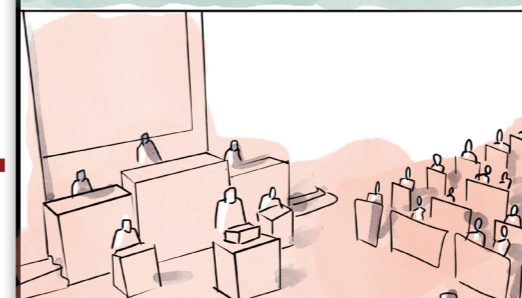

1970

Oslo arbeidersamfunn åpner kontoret for prevensjon og abort. De hjelper kvinner som vil ta abort med søknaden om å få utført dette. Dette ledes av legen Aud Blegen Svinland (1928–2019), ofte omtalt som «abortlovens mor».

1975

Det vedtas en ny abortlov som åpner for innvilgelse av abort på bakgrunn av sosiale forhold.

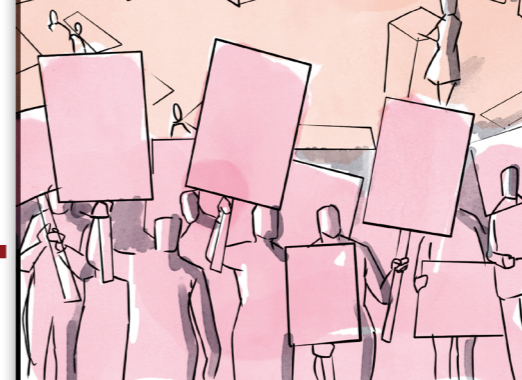

1978

30. mai vedtar Stortinget med én stemme overvekt en lov om selvbestemt abort til og med 12. svangerskapsuke.

2024

12. desember 2024 vedtok Stortinget ny abortlov. Abortgrensen utvides fra 12 til 18 uker.

2025

1. juni treer den nye abortloven i kraft.

Grensen-området tilbyr, og vi har troen på å få til mye for lite midler, sier Simonsen.

Avslutningsvis oppsummerer Aune hva studenter kan forvente av Grensen videre.

– Studenter kan forvente et levende område med aktiviteter knyttet til universitetet. Det er masse å se frem til, sier Aune.

«Frivillighets-hub» på Grensen

NTNU er ikke de eneste som har en visjon for Grensen. Leder Jacob Selfors ved Velferdstinget forteller at de også har Grensen på sin agenda.

– Vi tenker at Grensen har stort potensiale som et areal til studentfrivilligheten. Spesielt frivillighet som er uavhengig av fag og institutter slik som ISFiT eller Vektor, sier Selfors.

Velferdstinget trekker også frem bekymringer for hva som skjer med areal til frivilligheten når campussamlingen virkelig kommer i gang.

– NTNU skulle ha en rocadeplan for å sikre at frivilligheten fikk midlertidige oppholdsrom, men det har det ikke blitt noe av. Det eneste komiteén besluttet var å legge ned seg selv.

Selfors trekker paralleller til planene om «innovasjonssenteret» som inngår i delprosjekt P1 av campussamlingen. Her skal for eksempel innovasjons-

OPTIMISTISK: Leder for bærekraftig eiendomsutvikling Anne Karoline Simonsen ved NTNU ser frem til hva de kan få til ved Grensen.

SPENT: Avdelingsleder for bærekraftig eiendomsutvikling Linn Rasch Aune ved NTNUs eiendomsavdeling gleder seg til å se hva de kan få til med Grensen-området.

med gjenbruk, men også ved å finne kostnadseffektive løsninger, sier Aune.

Eiendomsavdelingen til NTNU må også ta stilling til at noen av husene er vernet.

– Mange av bygningene har verneklasse C, og byantikvaren, som vi samarbeider med, har sterke føringer for utviklingen av Grensen. Målet er å restaurere fasadene til deres opprinnelige stand, sier Aune.

Veien videre vil konsentrere seg rundt et samarbeid mellom studentene og NTNU for å realisere området best mulig.

– Vi har et godt samarbeid med studentene, og vi ønsker å fortsette med det. Det arbeides aktivt for å få frem potensialet og mulighetene som

– Vi utelukker ikke det hun har tegnet, men hovedmålet vårt nå er å se hva vi kan gjøre med små midler, som ikke ødelegger for fremtidig utvikling, sier Aune.

På spørsmål om hvordan deres konkrete visjon om Grensen ser ut i dag, understrekes det at de har et mål om å skape liv der.

– Vi ser på muligheter for paviljong, kafé og scene dedikert til studentene ved NTNU, sier Aune.

Grensen skal bli et område med liv, samtidig som at bærekraft og gjenbruk står sentralt ved utformingen av plassen.

– Vi ser på ulike måter for hvordan vi kan utvikle Grensen med fokus på bærekraft. Både med tanke på miljøet

– Grensen har vært i eie av NTNU ganske lenge, og etter hvert forstod vi at her må vi sette visjon og gjøre noe med området. Dermed ble arkitektkonkurransen skapt, sier Simonsen.

Den ukrainske arkitekten Eugenia Bevez kom seirende ut av konkurransen med prosjektet «Circularity Apparatus Grensen».

Grunnet innstrammingen av de økonomiske rammene ved NTNU, ble det utfordrende å utføre prosjektet slik det opprinnelig var planlagt. NTNU ser nå på alternative løsninger for mindre midler.

eiendomsavdeling er optimistisk til Grensens fremtid.

– Studenter har mye å se frem til når det kommer til hva som skal bli av Grensen i fremtiden.

Hun får støtte av leder for seksjon bærekraftig eiendom Anne Karoline Simonsen ved NTNUs eiendomsavdeling.

Hun forteller at området opprinnelig var en del av NTNUs campussamlingsprosjekt, men ble senere utelatt. I etterkant ble det arrangert en arkitektkonkurranse for å bestemme områdets fremtidige utvikling.

Grensen har en rik historie, men i dag preges den av forfall. Skal det satses på bevaring og studentliv, eller forsvinner visjonene i budsjettkutt?

TEKST: Henrik Røren og Andreas Dalhaug | FOTO: Ingve Aleksander Hetland

Midt mellom Gløshaugen og Samfundet ligger det en klynge med hus ved navn Grensen. En del av husene har stått der siden 1860-tallet og har stort sett blitt eid av NTNU i over 50 år.

Til tross for at flere av bygningene er vernet, har NTNU latt dem forfalle. Nå som det skal gjøres store oppgraderinger av campusene i Trondheim, er det mange som forventer at det blir gjort tiltak også på Grensen.

Visjoner med begrensninger

Avdelingsleder for seksjon bærekraftig eiendom Linn Rasch Aune ved NTNUs

NEDSLITT: Mange av husene ved Grensen er gamle, og står i dag i dårlig stand.

organisasjoner som Start og Spark samles i et felles areal.

– Vi ønsker å få inn noe lignende for Grensen i masterplanen for bygg- og campusutvikling. Vi tror at Grensen kan bli en skikkelig «frivillighets-hub».

Selfors presiserer at selv om Grensen er i NTNUs planer på lang sikt, er det en del uavklarte elementer de ønsker å rette fokus på.

– Ikke på tale å selge

Selv om NTNU eier store deler av Grensen, er det fortsatt hus der i privat eie. Thomas Tveit er den eneste gjenværende private eieren på Grensen. NTNU har tidligere forsøkt å kjøpe huset hans, men dette var ikke aktuelt.

– At vi skulle selge huset, det kom ikke på tale, sier Tveit.

I august 2020 kom beskjeden om planene for en utbygging som ikke ville ramme Tveit betydelig. I februar 2021

fikk han plutselig vite at huset skulle kjøpes opp og rives.

– Det gikk altså fra at vi skulle forvente litt støy, til at huset vårt skulle lages fyrstikker av.

Etter å ha mottatt e-posten, deltok Tveit samme måned på et møte med NTNU angående rivingen av huset sitt. Her følte han seg ikke hørt.

– Jeg stilte spørsmål ved hvorfor de skulle ødelegge private boliger, mens andre, nedslitte og gamle hus fikk stå. Disse spørsmålene ble mer eller mindre avfeid. Deretter ble jeg kontaktet av Adresseavisen.

Over en lang periode hadde Tveit og familien telefonsamtaler og møter med NTNU. Engasjementet for Grensen var også til stede utenfor universitetet.

– Det var en god del engasjement fra byantikvaren og diverse politikere. I tillegg var det støtteerklæringer fra folk som hadde mistet huset sitt tidligere.

FAST BEBOER: Thomas Tveit ønsker ikke å selge huset sitt på Grensen, og bor der nå sammen med familien sin.

I september 2021 ble det besluttet at Tveit-familiens hus skulle få stå på Grensen-området.

– Jeg forstår det slik at det til slutt var det økonomiske som satte en stopper for rivingen av huset. I september 2021 ble vi tatt ut av prosjektet.

Tveit stiller seg derimot kritisk til NTNUs kommunikasjon i etterkant.

– Vi mottar informasjons-e-poster iblant, men det er ingen som har kontaktet oss i etterkant og spurt hvordan det går. Da det fremdeles var diskusjon, var det først da vi kom i Adresseavisen at de begynte å ta kontakt med oss.

I dag bor familien Tveit fremdeles på Grensen. Selv om de føler seg trygge på at huset deres blir stående, opplever Thomas likevel utviklingen i området som skremmende.

– Et av husene på Grensen ble kjøpt opp, og det var rett og slett skummelt å se hvor raskt det ble revet etter oppkjøp.

Tveit har troen på at de riktige grepene kan føre til at Grensen igjen kan bli et flott sted å bo. Han håper at NTNU vil være villige til å pusse opp området for å gjenopprette det til slik det så ut i sin storhetstid.

– Det var et veldig fint område på 60-70-tallet, og det kan det bli igjen. Hvis det dedikeres midler til plassen, vil man kunne få Bakklandet-stemming rett nedenfor NTNU.

Lover dialog

Simonsen kan bekrefte at de i april i fjor kjøpte og rev et av husene på Grensen. Dette gjorde de for å gjøre plass til det nye instituttet for musikk. De har derimot ikke konkrete planer om flere kjøp.

– NTNU har ingen planer per i dag, men vi vil alltid ta stilling til relevante tilbud som kommer for eierdommer innenfor vårt areal- eller interesseområde, sier Simonsen.

Simonsen bekrefter også at Eienomsavdelingen har vært i dialog med Tveit, men at dette stoppet etter at Grensen ble tatt ut av campus-sammenslåingsprosjektet. Videre dialog vil håndteres av Enhet for campus-sammenslåing.

Simonsen lover videre at leieboere skal få god beskjed dersom det er planlagt noen endringer, men at det varierer hvem som har ansvaret.

– Som tommelfingerregel kan jeg si at beboere skal få informasjon på forhånd om hva som skal skje på Grensen. Det kan imidlertid variere hvem internt på NTNU som er avsender, avhengig av ansvarsområde.

De konkrete planene for Grensen er fortsatt under arbeid, og Simonsen understreker at de vil ivareta leieboere også fremover.

– Når arbeidet med planleggingen er i mål, kan vi si noe mer konkret om hva vi ser for oss for Grensen i fremtiden. Vi vil sikre god dialog med berørte parter i dette arbeidet.

Til slutt nevner Simonsen at de har gjennomført flere sikkerhetstiltak for å trygge bygningene. Dette innebærer blant annet sikring av tak, vegger og grunnmur på tomme hus, samt fjerning av vegetasjon. **UD**

FRIVILLIGHET FØRST: Leder Jacob Selfors ved Velferdstinget mener at studentfrivilligheten bør få plass på Grensen. Foto: Tale Bærland

Leder Jacob Selfors ved Velferdstinget er tidligere journalist i Under Dusken.

AKTIVISME: På en vegg i Grensen-nabolaget har noen tatt til orde med spraymaling for å bevare byggene.

FIN ARKITEKTUR: Til tross for at bygningene er gamle, er det noen bygninger som fremdeles er i god stand.

Mennene bak maskene

De siste årene har strikking tatt helt av, men hvorfor har så få menn slengt seg på trenden?

TEKST: Karen Krokeide og Sigrid Auno | FOTO: Dina Borge | ILLUSTRASJON: Lea Lauvland Longva

Det skal godt gjøres å ikke ha fått med seg den populære trenden som alle snakker om, har med seg overalt, og ikke minst har på seg til enhver tid. Eller ikke alle, statistikken er ganske klar: 48 prosent av kvinner strikket i 2017, men bare stusslige 3 prosent av menn gjorde det samme.

Møt gutta som strikker

Tommy Tran studerer fysikk og matematikk ved NTNU. Han begynte å strikke da han først kom til Trondheim og siden har han vært helt hektet.

– Jeg begynte å strikke fordi alle studievennene mine strikket, forteller Tran.

Da han ble invitert på strikketvelder måtte han også ha noe å gjøre, og han lærte seg derfor å strikke. Han opplever miljøet i Trondheim som åpent og mangfoldig.

– I Trondheim driver alle med så mye forskjellig. Så alle har sykt åpent sinn om de forskjellige tingene folk gjør, sier han.

Nå har strikking blitt en fast del av hverdagen til Tran.

TRYGT MILJØ: Tommy Tran forteller at det er et trygt miljø i Trondheim hvor det er god mulighet til å prøve ut strikking.

– Jeg strikker hver dag og hvor enn jeg har tid til å strikke. Jeg tar med strikketøyet overalt.

Torje Håskjold Nango studerer utøvende klassisk piano ved NTNU, og ble bitt av strikkebasillen på folkehøyskole.

– Jeg var i et miljø der veldig mange rundt meg strikket.

Selv er han åpen om strikkingen sin og har bare opplevd positive reaksjoner.

– Kompisgjengen min synes det er kult at jeg har funnet strikkingen, forteller han.

Strikk var for de med pikk

Ingun Grimstad Klepp er professor i klær og bærekraft, og en av forfatterne bak boken Norsk strikkehistorie. I dag jobber hun på forbruksforskningsinstituttet SIFO der hun har jobbet med klær i over 20 år.

Klepp forteller at strikketøy først kom til Norge som luksusvarer fra utlandet, som etter hvert også ble strikket i Norge.

– Varene ble strikket i laug, altså av mannlige, profesjonelle håndverkere. Strikking var beskyttet kunnskap og forbeholdt menn. Slik kan man si at strikking begynte hos menn, forklarer hun.

Etter hvert ble det strikket mer for produksjon og salg, først og fremst av kvinner, men også menn når det lønte seg.

– Strikke-trenden i dag er litt annerledes. Strikkingen har nå blitt mer og mer en hobby, og ikke noe vi trenger å gjøre, forteller Klepp.

Ifølge Klepp er dagens strikke-trend en del av en naturlig historisk utvikling.

POSITIV: Strikkeekspert Ingun Grimstad Klepp tror mange menn ville hatt et positivt utbytte av å strikke. Foto: Sonja Balci, Oslomet

– Vi har hatt tilgang på «fast fashion» så lenge og begynner å bli lei av det, sier hun.

Strikking kan tolkes som en motreaksjon på masseproduksjonen av klær i dagens samfunn og at alle klærne er helt like.

– Hjemmelagde klær blir jo noe litt annerledes og har en annen stemning rundt seg. Det er mer personlig og mer unikt.

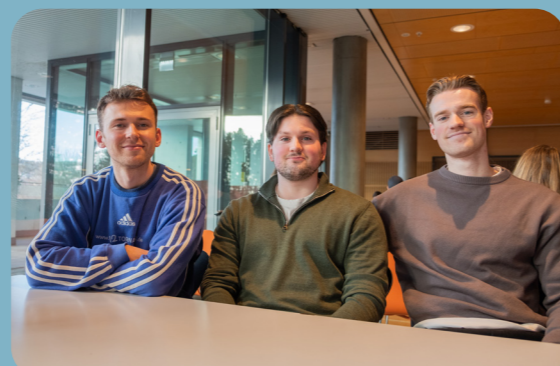
HJELPSOMME: Torje Håskjold Nango forteller at folk er veldig hjelpsomme om man spør om hjelp.

“Strikking var beskyttet kunnskap og forbeholdt menn.”

MANGLER TÅLMODIGHET: Biologistudentene Daniel Bringedal og Aiden Gabriel sier de mangler tålmodigheten som kreves for å strikke.

MULTITASKING: Informatikkstudentene Kristian Myklebust, Daniel Kristoffersen og Henrik Sjøvik, forteller at strikking ofte gjøres samtidig som andre ting, noe de mener kvinner er best på.

Selv hopplandslaget strikker

Ifølge de to strikkende guttene er det mange positive aspekter ved strikking, som også gutter kunne hatt mye glede av. Nango trekker frem det sosiale ved strikking, men også mestringsfølelsen det gir.

– Jeg synes det er fint å lage noe selv og å ha et prosjekt over tid som blir til noe, forteller han.

For Tran er strikkingen en fin mulighet til å være kreativ og uttrykke seg selv.

– Jeg liker å være kreativ, men jeg har ikke så mye kreativ input i hverdagen min fra før av. Da funker strikking bra, forteller han.

Videre beskriver han hvordan strikking hjelper ham med å koble av i en ellers hektisk studiehverdag.

– Jeg liker å strikke før jeg legger meg. Det er så mye som skjer om dagen, så jeg føler at strikking er en koselig måte å avslutte dagen på og roe ned.

Strikkeeksperten Klepp mener dette ikke er et ukjent fenomen. Hun trekker frem at det finske hoppelandslaget pleier å strikke mens de venter på å hoppe. Dette fordi det både er mye venting og for å roe nervene før de skal utfor kanten.

– Mange opplever at de kan ta frem strikkesøyet, og så blir de roligere og mer til stede i det de gjør, forklarer hun.

Selv om Tran og Nango mener

strikking har mange positive sider, kjenner de få andre gutter som strikker.

– Jeg vet ikke hvorfor det er så få gutter som strikker. Jeg ser for meg at alle kunne syntes det er givende å drive med det, sier Nango.

Bukse eller kjole?

Klepp mener at det er en enkel, men samtidig kompleks grunn til at gutter ikke strikker.

– Den største grunnen til at menn ikke strikker, er at andre menn ikke strikker. Man gjør det de andre gjør, forklarer hun.

Hun mener at mange menn ikke engang tenker at det er en mulighet å strikke. Det er slik kulturer er: Man gjør det som er vanlig, og så tenker man ikke mer over det.

– De har ikke vurdert det. På samme måte som at de ikke står opp om morgenen og tenker over om de skal ta

på seg kjole eller bukse, argumenterer hun.

Selv er hun en forkjemper for at det skal være mindre strenge normer for hva kjønnene kan gjøre, og et mindre skarpt skille mellom maskulinitet og femininitet.

– Kunne man ikke tenke at hvis vi har litt av begge deler, så er vi rikere og mer fleksible og lever oss mer inn i livet til andre mennesker?

Klepp mener at det å bryte med regler, normer og fordommer i seg selv er positivt.

Dominoeffekt

På NTNU Gløshaugen forteller flere av guttene at kultur og miljø er grunnen til at noen strikker og andre ikke. Aiden Gabriel, som studerer biologi ved NTNU, tror det handler om kultur.

– Det er en «kulturgreie», og en terskel å komme over som kanskje ikke er like lett for menn.

Er man i et miljø hvor mange strikker, oppstår det fort en dominoeffekt hvor flere slenger seg på trenden.

– Det er ikke så vanlig for menn, og da er det vanskeligere å begynne også. Men på folkehøyskolen strikket jo alle. Også gutter. Da var det noen få som strikket først, og så hoppet resten på, sier Gabriel.

Kompisen Daniel Bringedal, som også studerer biologi ved NTNU, sier seg enig i at det hjelper at andre rundt gjør det samme.

– Hvis jeg skal begynne med strikking trenger jeg et ekstra push, som at han hadde begynt med det, forteller Bringedal mens han peker på Gabriel.

Bringedal synes også idéen med strikking virker kul, men terskelen for å begynne er høy.

– Det er kult. Jeg skulle ønske at jeg gadd å gjøre det. Jeg liker idéen om at du bare kan lage ting selv. Vil du ha en kul genser, så kan du bare lage en.

Tålmodighetsprøve

Daniel Kristoffersen, Kristian Myklebust og Henrik Sjøvik studerer informatikk ved NTNU. De forbinder strikking med en hyggelig aktivitet som kvinnelige familiemedlemmer har glede av. Selv mener guttene at de ikke har tålmodighet til å strikke.

– Det er noe jeg ikke føler jeg kunne satt meg ned og klart å holde på med så lenge. Det er litt for stille, man sitter litt for lenge i ro for min smak, sier Kristoffersen.

Sjøvik er enig, og forteller at det rett og slett bare er andre ting som er høyere på prioriteringslisten.

– Personlig er det fordi jeg ikke har tålmodighet til det, det er heller andre ting jeg vil gjøre som jeg synes er mer spennende.

Myklebust sier også at det er en hobby som ofte involverer multitasking. Hadde han vært god på det kunne strikking vært interessant.

– Jeg kunne godt tenkt meg å strikke, men jeg tror det er et problem for meg å multitask; kvinner er jo bedre på det enn menn.

Likevel er de positive til at andre menn strikker.

– Hvis du dukker opp med egenstrikket genser så hadde det vært dritkult, sier Myklebust.

Guttene henger seg heller ikke så mye opp i hva andre velger å drive med.

– Folk må jo få styre med det de vil, det er ikke sånn at jeg hadde tenkt noe over det hvis de hadde kommet til meg og sagt de hadde strikket, sier Kristoffersen.

En nybegynnerguide til strikking

Trondheim er altså den rette byen for deg som har lyst til å bli en del av strikkekjøret, uavhengig av kjønn. Strikking er enklere enn mange tror, og det finnes flere hjelpelige strikkere i byen.

– Youtube er også veldig god hjelp. Det er kjempemange videoer om hvordan du gjør ting, så jeg har lært mye derfra. Det er et tips til de som har lyst til å sette i gang, sier Tran.

Tran anbefaler at man begynner med noe enkelt første gang man skal strikke. Da kan plutselig strikkeflammen tennes.

– Hvis du starter med noe enkelt og får glede av det, så har du bare lyst til å fortsette. Sett i gang og prøv, sier Tran entusiastisk.

Nango kommer med en oppfordring til alle som er interessert i å starte med strikking.

– Ikke vær redd for å hoppe uti det. Og ikke vær redd for å spørre om hjelp, avslutter Nango. **UD**

INSPIRASJON: Garnbutikker er et fint sted å få inspirasjon til nye strikkeprosjekter.

MULIGHETER: Når man strikker sine egne klær, er det uendelig med muligheter.

Mellom boring og bærekraft

Ingeniører i møte med det grønne skiftet

Klimaengasjementet er dalende. Likevel krever det grønne skiftet en forandring. Endringene i ingeniørutdanningene ved NTNU innebærer økt fokus på bærekraft og tilpasning til det grønne skiftet.

TEKST: Fynn Hofmann og Anna Kongshaug | FOTO: Dina Borge | ILLUSTRASJON: Eugen Johnsen

Tidligere petroleumsfagstudent Morten Simensen er rykende fersk i jobben som boreingeniør. For ham er dette en drøm som gikk i oppfyllelse.

Da han bestemte seg for å satse på olje- og gassnæringen, hadde søkertallene til masteren gått drastisk ned. Paradoksalt nok skulle den usikre fremtiden for oljebransjen bli en av hovedgrunnene til at han valgte å studere petroleumsfag.

– Jeg så det som en gyllen mulighet til å få en spennende og sikker jobb etter endt studium. Etterspørselen var fremdeles stor og det var ingenting som tydet på at oljen skulle forsvinne i løpet av de neste årene, forteller han.

Bransjen Simensen har beveget seg inn i er både risikabel og uforutsigbar. Likevel er ikke dette noe han er bekymret for; han forklarer at det tross alt er mange bransjer hvor man ikke har en klar garanti for arbeid gjennom hele livet.

REALISTISK: Boreingeniør Morten Simensen er ikke bekymret for jobben sin i fremtiden. Foto: Privat

Selv ser Simensen lyst på fremtidsutsiktene. Han ser for seg at dette er en jobb han kan beholde i mange tiår fremover. Og hvis dette skulle endre seg så har han viktig kompetanse og kunnskap han kan bruke i andre sammenhenger.

– Det er ikke utenkelig at jeg ender opp i noe litt annet enn det jeg jobber med nå, sier han.

Han trekker frem både CO₂-fangst og utvinning av geotermisk energi som interessante jobbmuligheter for boreingeniører.

Simensen mener at det fortsatt tar mange år før olje og gass kommer til å bli utfaset.

– Man kan ikke bytte ut oljenæringen med grønn industri over natten, mener han.

Kjært barn får nytt navn

Da Morten Simensen studerte for å bli boreingeniør, het masteren han tok petroleumsfag. Nå heter studieprogrammet geouressurser og geoteknologi.

– Formålet med navneendringen var en del av det å samle utdanningstilbudet rundt leting etter og utvinning av mineralressurser til ett og samme studieprogram, forklarer professor Tor Berge Stray Gjersvik ved Institutt for geovitenskap ved NTNU.

Han forklarer at det er en god del likheter i letemetoder mellom petroleum og mineraler. Derfor ble sammenlåingen logisk.

Professoren forklarer at endring i navn på studiet har skjedd tidligere.

– I gamledager kalte vi mineralutvinning for gruvedrift og oppredning. Men kjære barn får av og til nye navn, sier han.

Professoren ved NTNU beskriver videre at det ikke bare er studieprogrammets navn som har gjennomgått endringer; også det faglige innholdet har

OVERGANGSFASE: Professor Tor Berge Stray Gjersvik mener at oljebransjen trenger ingeniører i lang tid fremover. Foto: NTNU

blitt nødt til å tilpasse seg forandringene som det grønne skiftet har ført med seg.

– Fangst og lagring av CO2 er en ny faglig utfordring for forskning og utvikling. Derfor undervises studentene nå i sikker deponering av CO2, forklarer han.

Rekordlave søkertall – nå har trenden snudd

Etter oljekrisen i juli 2014 falt søkertallene til studieprogrammet for petroleum brutalt. Gjersvik tenker også at det store fokuset på klimautfordringene i media i senere tid kan ha ført til at studenter ikke lenger ønsker seg inn i olje- og gassnæringen.

– Vi har grunn til å anta at media-oppmerksomhet rundt begreper som klimakrise og det grønne skiftet også har påvirket ungdommen, forteller Gjersvik.

Etter navnebyttet og en oppdatering i fagplanen kan det virke som at den nedadgående trenden imidlertid har snudd. Over de to siste årene har man nemlig sett en sterk økning i søkertall til studieprogrammet georessurser og geoteknologi.

Likevel påpeker Simensen at det er vanskelig å konkludere med om søkertallene har gått opp. Dette fordi man ikke velger retning innen petroleumsfag før etter tre år.

En sårbar sektor i endring

Oljesektoren har alltid vært utsatt for endringer. Gjersvik forklarer at de forbereder studentene på muligheter for svingninger, samt endringer i bransjen.

– Vi forbereder studentene våre på slike variasjoner gjennom historiefortellingen vår. Men om det gjelder tanker om en snarlig nedleggelse av oljebransjen, virker ikke studentene våre noe særlig bekymret.

Gjersvik tror at dette kan ha en sammenheng med at stadig flere innser at avkarbonisering, det grønne skiftet og netto null vil kreve en lang overgangperiode, som krever at det utdannes ingeniører for dette formålet i flere generasjoner fremover.

Til tross for dette ser Gjersvik behovet for endring også innenfor petroleumsfagene.

– Studiet vil som andre studier bli utviklet og forandret i takt med ny kunnskap, nye metoder, ny teknologi og nye verktøy. Det har det alltid gjort, sier han.

Også boreingeniørene skal bli en del av en grønnere verden.

– Vi må tro at våre viktigste bidrag i det grønne skiftet er å finne bedre, mer treffsikre og mindre ressurskrevende metoder for leting etter nye ressurser. Og vi må fortsette å strebe etter å utvikle ny kunnskap, sier Gjersvik.

En mulighet til å utgjøre en forskjell

Selv kunne student og medlem av Natur og ungdom Markus Refsdal aldri studert petroleumsfag.

– Det er altfor få som tar teknisk-matematiske utdannelse i Norge. Derfor er kampen om disse kloke hodene stor, og jeg tror vi trenger dem andre steder, mener Refsdal.

Han presiserer likevel at verdens klimautfordringer ikke er forårsaket av olje- og gassnæringen alene.

– Det er viktig å ikke lage en for stor motsetning mellom å jobbe i oljenæringen og bry seg om klima

og miljø. Jeg liker ikke «det er oss mot dem»-fortellinger, sier han.

Refsdal forstod tidlig at noe må skje om vi skal nå FN's klimamål. Valget falt derfor på å studere industriell økonomi og teknologiledelse ved NTNU med fordypning i energi og miljø.

– Det er en enorm mulighet til å kunne gjøre en forskjell når man blir teknolog. Hvis man skal få til endring i verden, trenger man investeringer i teknologi, forteller han.

Refsdal planla opprinnelig å velge fordypningen maskin, men et emne på maskin kalt Energi og bærekraft overtalte ham til å heller velge fordypningen energi og miljø, da det ikke levde opp til forventningene.

– Emnet Energi og bærekraft er nyetablert og føltes rett og slett veldig innholdsløst. Det virket bare som om vi skulle pugge bærekraftsmål. Da ble jeg provosert og valgte å gå en annen fordypning, sier han.

Refsdal synes det heller hadde vært bedre med det han omtaler som et ordentlig emne i natur- og miljøfilosofi.

En personlig betraktning fra Refsdals side, er at det trengs flere økonomer og ingeniører som også bryr seg om

ENGASJERT: Tidligere styremedlem Markus Refsdal i Natur og ungdom ønsker å gjøre en forskjell. Foto: Toby John Varhaugvik

bærekraft, ikke bare sosiologer og statsvitere.

– Vi trenger flere ingeniører og økonomer som ikke bare er slave av teoriene de lærer på skolen, mener han.

Refsdal forteller at han ikke følte at arbeidet hans i klimabevegelsen ga endring raskt nok. Ingeniørutdannelsen har derfor blitt et håp om fortgang.

– Jeg var frustrert over hvor mye tid og energi jeg brukte sammenlignet med hvor sakte jeg følte at jeg kunne bevege verden, sier han opprørt.

Veien mot en bedre verden

Morten Simensen mener at forbrukeren selv har et stort ansvar. Han mener at etterspørselen etter energi må gå ned først for å kunne redusere CO2-utslippet. Dette fremfor at oljeselskaper må slutte å produsere den.

– Ikke start med å fjerne tilbudet, fjern heller etterspørselen, mener han.

Simensen forteller at han selv er opptatt av å kutte ned sitt eget forbruk når det kommer til å kjøpe nye ting. Likevel synes han ikke at politikken burde tvinge oljeindustrien til å følge lover og regler som påvirker selskapene.

– Man tar en enorm risiko ved å legge ned industrien som den norske velferdsstaten er bygget på, mener Simensen.

Likevel kan ikke ansvaret bare ligge hos enkeltindividet. Refsdal kritiserer politikken for at den er altfor kortsiktig.

– Politikerne er mest opptatt av å vinne ved neste valg, og velgerne belønner dem ikke for langsiktig og god politikk, påstår han.

Han mener det er avgjørende at politikerne begynner å tenke mer langsiktig og at klima- og miljøsaken får støtte på tvers av politiske meninger.

– Jeg tror løsningen er fellesskap, og det på alle områder. Vi trenger kollektive bevegelser og vi trenger strømninger som alle føler seg hjemme i og vil være en del av, avslutter han. **UD**

Matpakketipsene som gjør hverdagen litt hyggeligere

Det er på tide å legge den tørre brødkiven med svelt gulost på hyllen.

TEKST: Tuva Ambjørseiet | FOTO: Fokusredaksjonen | ILLUSTRASJON: Natalia Sokolowska

Etter en årrekke med matpakkelaging, er det ikke rart at kreativitet og inspirasjon svinner hen. Da er det lett å bli offer for den endeløse sirkelen av brødkiver med ost og skinke. Har du lyst til å gjøre noe med denne triste lunsjtilværelsen, er denne matpakkeguiden for deg.

Kjøleskapsgrøt

Ingredienser:
1 dl havregryn
2 ss chiafrø
1 dl melk
1 dl vaniljekesam

Fremgangsmåte:

1. Rør sammen havregryn, chiafrø, melk og vaniljekesam. Ha det i et glass eller en boks med lokk.
2. Sett i kjøleskapet over natten.
3. Rør i grøten før servering.
4. Topp med blåbær og bringebær.

GRØT TIL ALLE MÅLTIDER: Ikke begrens grøtspisingen til bare frokost.

Pastasalat

Ingredienser:
100 g pasta(skruer)
2 store tomater
½ agurk
¼ rødløk
50 g fetaost
0,5 dl pesto
0,5 dl rømme

Fremgangsmåte:

1. Kok pastaen i saltet vann
2. Rør sammen pesto og rømme. Smak til med salt og pepper.
3. Når pastaen er ferdig kokt, heller du av pastavannet. Skyll pastaen i kaldt vann og la den tørke litt.

GJØR DEG SELV EN TJENESTE: Det er verdt å sette av litt ekstra tid til å forberede lunsjen kvelden i forveien.

Kremost-wrap

Ingredienser:
2 lomper
2 ss kremost
4 skiver skinke
4 skiver gulost
4 skiver tomat
2 blader hjertesalat

Fremgangsmåte:

1. Smør kremost på lompen
2. Legg skinken, gulosten, hjertesalaten og tomatene på.
3. Rull sammen og nyt.

SMÅ GREP: Bytt ut brødet med lomper for variasjon.

Kikerter- og salatsmørbrød

Ingredienser:
1 boks hermetiske kikerter
3 ss olivenolje
1 ts dijonsennep
1 ss majones
1 fedd hvitløk
2 blader hjertesalat
4 skiver rødløk
4 tomatkiver
4 brødkiver

Fremgangsmåte:

1. Bland sammen kikertene, olivenolje, sennep, hvitløk, salt og pepper.
2. Bruk en gaffel til å mose kikertene.
3. Smør majones på brødkivene og ha på rødløk, tomatkiver, salatblader og kikertblandingen.
4. Legg en brødkive til på toppen.

BYTT UT OSTEN: Det er bare kreativiteten som setter grenser for hva du kan ha på en brødkive.

Yoghurt med frosne bær

Ingredienser:
1 beger yoghurt (med foretrukken smak)
1 ss frosne blåbær
1 ss frosne bringebær

Fremgangsmåte:

1. Ha de frosne bærene i yoghurten før du drar på skolen.
2. Nyt en yoghurt som har holdt seg kald helt til lunsj.

HOLD MATEN KALD: Så enkelt at selv du kan klare det.

En amatørers beretning av gruppetimene på Sit

Hvis gruppetimer virker skumle, frykt ikke. Her er et utvalg av Sits treningsregimer testet og vurdert for de som lar seg skremme.

TEKST: Lise Strand | ILLUSTRASJON: Victoria Lillejord Stenshagen

Et kjent sosialpsykologisk fenomen kan være verdt å nevne innledningsvis her: «Spotlight»-effekten er en følelse av at alle rundt seg ser på en. Man føler seg målt og dømt, som om en lyskaster er rettet nettopp mot seg.

Dette stemmer ikke; de fleste mennesker er faktisk mest opptatt av seg selv. Det samme gjelder når man skal tre inn i en gruppetime på Sit.

Step Moves

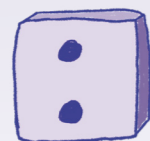
Dersom man har en kombinasjon av dårlig balanse, blir lett svimmel og er tilbøyelig for desorientering, kan denne timen by på spennende resultater.

Starten av gruppetimen ble møtt ved godt mot. Føttene trampet føyelig opp og ned step-kassen og dannet en tilfredsstillende rytme.

Opptakten ble straks etterfulgt av piruetter både frem og tilbake over kassen. En lite strategisk middag i forkant, meldte en skummelt anmarsj underveis. Ved prøvd, og ettertrykkelig feilet, pas de bourrée i alle himmelretninger, var det på tide å kaste inn håndkleet.

Noe slukøret og nokså ydmyket bar det hjem, med en stepkasse pent plassert tilbake inntil veggen en halvtime før den skulle.

Jeg har hørt at Step & Core er en mer amatørvennlig versjon. Her står karakteren på mangel av selvinnsikt mer enn noe annet.

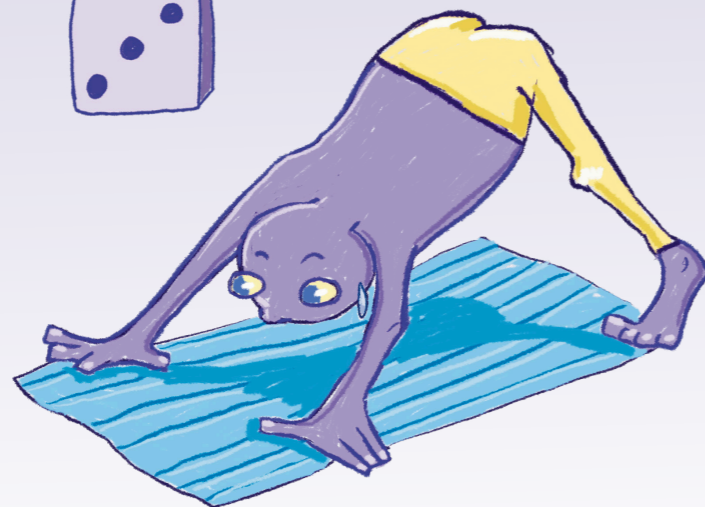
Yoga 1

Denne klassiske gruppetimen skal absolutt prøves ut. Midt på dagen gjør man seg klar til en skikkelig avslappende restitusjon.

Dessverre var akkurat denne utgaven av yoga full av raske bevegelser opp og ned av matten. Til slutt var det usikkert hvilken vei som var opp, om man var nedadskuende hund eller en sol på vei opp for å hilse på verden

Liggende i en umulig kringle på gulvet med ryggraden i en solid tvist, kunne alle slags livsvalg revurderes.

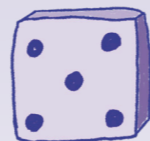
Det er heldigvis mange ulike yogatimer å prøve ut, så man finner nok til slutt en som passer bedre for en svært stiv og lite utholdende kropp.

Yoga Stretch

Dette var et tempo mer passende for en yoga-amatør. For et menneske med lavt blodtrykk passer det dårlig å reise seg raskt og være mye på hodet. Hund må man alltid være i yoga-sammenheng, men her fikk man prøve seg på både katt og ku også.

Lemmer og muskler ble strukket som de skulle og mer til. Roen bredde seg rundt i rommet, kanskje unntatt for den ene stakkarslige fyren i kjæresteparet i hjørnet som slet med å nå egne tær. Knærne er for øvrig et flott mellommål; man skal aldri gi seg.

Spin 45

Denne tråkketimen anerkjennes også som en av klassikerne. Det blir ikke mer Los Angeles enn dette. De grønne smudiene er drukket og de stramme tightsene skreddersydd. Det er vanskelig å vite hva man har begitt seg ut på.

Her er poenget å sveive benene i takt med musikken. Noe intenst er det å stå mens man sykler til Britney Spears' fullstendige diskografi, men det tenner raskt en gnist.

Stemningen er god og man føler på sterk måloppnåelse i de korte pausene. Man glemmer nesten at man faktisk ikke har beveget seg en meter.

Det er bare å glede seg til våren når nye syklemuskler skal testes ut, når man endelig faktisk kan suse av gårde.

Beatz

Lite er bedre enn å bli transportert tilbake til kjellerstuen som barn etter skoletid når kun én ting gjaldt, nemlig Just Dance. Bare at dette er for voksne, kamuflert som trening.

Trening er det så absolutt, man blir svettere her enn én time tilbragt på Bodegaen en lørdagskveld. I motsetning til kjøttbulen, er konsentrasjonen jenter som vil danse bort en ellers stressende hverdag aldeles høyere.

Uansett hva man identifiserer seg som, er det girl power man kjenner på i samvær med de andre dansende kroppene til oppløftende musikk.

Dette faller så visst i smak og har blitt en ukentlig affære. Dansene er de samme hver gang, som gjør det mulig å bli en mester i faget.

Sit WOD

Man må gjøre en solid innsats for å melde seg på WOD; klokken seks om morgenen er man nødt til å stå klar for å ha en sjanse. Denne timen selges nemlig raskere ut enn en Bieber-konsert i 2011. Ikke like skuffet er man for å gå glipp av dette, det skal sies.

En viss type mennesker må det være for å trosse instinktene om å bli i sengen. Disse gærningene begir seg ut på en time med styrke og utholdenhet med «plyobokser» og «assault bikes», som Sit beskriver det på egen hjemmeside.

Det høres kanskje mer fryktingyende ut enn det er. Å gi nye navn til disse syklene er et gratis forslag. Hadde man likevel kommet seg opp av sengen, ville det vært spennende å observere disse A-menneskene med et antropologisk blikk.

Nascar, det eneste i det amerikanske hverdagslivet som svinger til venstre, har med sine generelt dårlige norske seertall sluppet unna Under Duskens røde kort. Det ender nå.

Det er ikke deres tilbedelse av ostepopbavianen fra Det hvite hus som kvalifiserer dem til rødt kort heller. Å forvente at sporten som er forgudet i hjertelandet til Maga ikke skulle ta ham imot med åpne armer, er som å tro på en kjærlig skattefut.

Nei, det Nascar skal felles for er hvor elendig det er som en motorsport. Det at 40 biler kjører 500 engelske mil 200 ganger rundt Daytona Speedway er i prinsippet en kul idé.

Men problemet oppstår når bil nummer 32 tapper bil nummer 31 lett på støtfangeren inn i første sving og skaper en kjedekollisjon som krever en omstart. Slikt skjer absolutt hele tiden. Så ofte at sendingen teller hvor mange omstarter de har hatt.

Løpet krevde 8 omstarter, og dette var uten å regne med de 2 obligatoriske omstartene ved runde 65 og 130. Da er det utenkelig å faktisk la dem kjøre 200 runder i et 200-runders løp. I stedet deler de opp løpet i tre etapper med tre vinnere.

Men det absolutt verste er at det var enda et krasj i siste runde, så vinneren ble han som passerte mållinjen først på runden før.

Dermed, etter tordenvær, utallige knuste karosserier og åtte timer, var ingen helt klar over hvem som faktisk vant før kameraene ble sjekket. Dette gjør Nascar til en helt elendig publikumssport, med mindre elsker sprettede hjul og flygende metallfragmenter.

Johannes Thingnes Bø er bare 31 år gammel, men når han nå velger å gi seg, var det nok fordi han innså at han hadde akkurat nok tid til å bli tidenes beste.

For hvor skal han gå nå, hva skal han oppnå? Han er tidenes mestvinnende skiskytter i VM, og han er bare syv verdenscupseiere unna Bjørndalen, med halvparten så lang karriere.

For dette er målestokken: Ole Einar Bjørndalen. Skiskytteren som var så god at han ble en tysk folkehelt. Thingnes Bø er på statistikken bedre.

Man kan argumentere for at Bjørndalen hadde hardere konkurranse, men seieren teller likefullt, selv om det så bare skulle være snøringer på start. Og nivået har vært høyt nok det – broren Tarjei Bø, Emil Hegle Svendsen, og både Martine og Simon Fourcade. Til og med Bjørndalen selv har måttet gi tapt i kampen mot Thingnes Bø.

Derfor fortjener han å ta med seg Gullballen, nå som han snart tar fatt på pensjonisttilværelsen.

TEKST: Kristoffer Ramsøy Fredriksen | ILLUSTRASJON: Kian Nouri

HORRORSKOP

TEKST: Christian Truyen Ryssdal

Våren står for tur, men før det er det mye som skjer. Jeg har noen spådommer på lur, og kanskje mye mer.

Vannmannen

(20. januar–18. februar)

Linje 12 til Dragvoll er kanskje treg nok fra før av, men neste uke er det du som får gleden av å stanse all ferdsel på denne linjen. De andre bussene går som vanlig.

Fiskene

(19. februar–20. mars)

Bursdagen din kommer til å bli ekstra spennende i år. Du kommer til å trenge all hjelpen du får, selv om du går lei.

Væren

(21. mars–19. april)

Selvhjelpsbøker blir selve hjelpen for deg fremover, men hold det for deg selv. Ingen andre bryr seg.

Tyren

(20. april–20. mai)

Ski-VM blir en folkefest for folk flest, men for deg kommer det til å suge mest. Du tror sikkert det skyldes været, eller at du blir skikkelig pære. Men det er mer enn som så.

Tvillingene

(21. mai–20. juni)

Stjernene spår at jeg spår at du går i kjelleren neste uke. Om det er i bokstavelig eller metaforisk forstand har ingen sagt noe om, så det er faktisk litt opp til deg, tror jeg.

Krepsen

(21. juni–22. juli)

Til tross for utallige advarsler kommer du fortsatt til å prøve å unngå å betale for plastpose på Coop extra Møllenberg. Begynn med handlenett hvis du ikke har det allerede, da slipper du å bli tatt samtidig som du gjør miljøet en tjeneste for livet.

Løven

(23. juli–22. august)

Etter å ha hørt ordet skrupuløs og bestemt deg for å ta det i bruk fordi du syns det er fancy, kommer du til å ende opp som skruppelløs som følge av å ha brukt ordet feil ved et par avgjørende anledninger.

Jomfruen

(23. august–22. september)

Det blir skikkelig pinlig for deg når du reiser deg for en person du anser som gammel og/eller gravid, men personen du tilbyr plassen til er uenig i begge deler og velger å bli stående rett ved siden av deg. God tur!

Vekten

(23. september–22. oktober)

Selv om vi bare er i månedsskiftet februar/mars kommer du til å mislykkes i å lure personalet på din nærmeste Sit-kantine når du sier at du har funnet mandelen i havregroten.

Skorpionen

(23. oktober–21. november)

Din lokale Rema 1000 kommer til å bannlyse deg når du tar «Cræzy Dæys» litt vel bokstavelig inne i butikken. Kvaliteten på tilbudene varierer, men sangen glemmer vi aldri.

Skytten

(22. november–21. desember)

Det å ta ut en nisje i hverdagen og kose seg skikkelig med den er undervurdert i dagens dagligdagse samfunn, men det betyr ikke nødvendigvis at nisjen du velger å fokusere på kommer til å gagne deg.

Steinbukken

(22. desember–19. januar)

Reaksjonene vil variere når du bommer litt på armvinkelen ved forsøk på å hilse på en god venn som står langt unna på et veldig offentlig sted. Mens noen mener at måten du vinklet armen på var helt bevisst, vil andre heller si at du bare gjør en romersk hilsen, men ingen kommer til å skjønne at du bare prøver å hilse på en venn.

Tegnspråkhemmet i en døv verden

Lysistrata gir en opplevelse for oss som ikke kan tegnspråk av å bare kunne se to dimensjoner av et tredimensjonalt stykke.

TEKST: Åsne Omland

Vi befinner oss i det gamle Hellas under Peloponneskrigen. Mennene kjemper ved fronten, mens kvinnene, barnene og de gamle mennene er igjen i byene. Og nå er kvinnene lei. Skikkelig lei. Det blir Lysistrata som får den geniale idéen om å innføre en sex-streik for å ende krigen.

Dramatikeren Aristofanes skrev brorparten av de gamle greske komediene som fortsatt er bevart, og Lysistrata regnes som et av hans aller morsomste verk. Derfor var jeg fast bestemt på å ikke gå glipp av en mulighet til å se det fremført. I denne omgang var det Trøndelag teater som skulle ha fremvisning. At det var et gjestespill

med et tegnspråketeater, nemlig Teater manu, skulle ikke stoppe meg.

Teater for alle?

Spørsmålet er om døveteater i det hele tatt er tilrettelagt for oss som ikke kan tegnspråk. For å forsikre meg om at forestillingen ikke kom til å bli en evigvarende mimelek for meg, gjorde jeg grundige undersøkelser i forkant av stykket. På nettsiden til Manu var det oppført en lydtekniker til oppsetningen. Det lovet veldig godt.

Men for å ha det helt på det rene spurte jeg Trøndelag teater om jeg var velkommen til å se på, tross manglende språkkunnskaper. Svaret fikk jeg i

form av en e-post med to billetter til forestillingen og et løfte om at det kom til å være plakater med tekst som forklarer handlingen. Jippi, da blir det Lysistrata på meg også!

Det var først da jeg kom inn i den fullstappede, men lydløse resepsjonen at jeg begynte å få kalde føtter. Idet jeg inntretr scenerommet er allerede flere av skuespillerne på plass, men i motsetning til hva jeg forventet har de på seg snekkerbukser og ikke toga. Det gamle Hellas har tilsynelatende blitt byttet ut med en byggeplass.

Åpningsscenen minner om Charlie Chaplins Modern Times, med en tydelig fysisk og universell komikk hvor vitsene

TEKSTING: Plakatene forteller overordnet handling, men overlater mye tolkningsrom til oss som ikke kan tegnspråk. Foto: Thomas Kold

DISKRET: Det sømmer seg ikke å ha sex foran barn. Her vises et av de mange desperate forsøkene på å skjule ståpikk. Foto: Thomas Kold

er basert på ting som snubling og intense ansiktsuttrykk. Jeg har vanskeligheter for å være så mye mer konkret, fordi teksten og lyden jeg venter på uteblir. Dermed går mye handling over hodet på meg. I de første ti minuttene av stykket er salen i total stillhet, hvis man ikke teller med all humringen og latteren fra publikum.

For de tegnspråkhemmede

Idet jeg begynte å gi opp håpet på tilrettelegging for oss tegnspråkhemmede, som stykket selv betegner det, skrus musikken på og det første skiltet vises. Under resten av forestillingen dukker det opp skilt i ny og ne, men det står lite annet enn helt åpenbare utdrag fra handlingsreferatet. Jeg får akkurat nok informasjon til å ikke falle av, men ikke helt nok til å henge med. Resultatet var allikevel utrolig underholdende og overraskende morsomt.

Det er når vi kommer oss dypt inn i Grekenland at det virkelig tar seg opp. Vitsene blir grovere og grovere. Mens drøye og seksuelle tale-replikker vanligvis ender opp som enten kleine eller vulgære, oppleves denne fysiske tolkningen som både naturlig og frigjørende. Vitsene leveres med en letthet som får til og med meg, som fort blir ubekvem av grovheter, til å le høyt flere ganger.

Det er forbausende hvor universelt mye av det visuelle språket

er. Under skuespillet vises mannlig og kvinnelig begjær gjennom at en knyttet neve blir til ståpikk og hender former en vagina over skrittet. Og når man skal kommunisere at man ikke vil eller burde utstråle begjær, dekker man bare for skrittet med hendene.

Det er en klisjé at seksualitet er kvinnes sterkeste våpen og at menn har et så sterkt seksuelt behov at det trumfer alt, også krig. Tidvis bryter Aristofanes med de banale kjønnsrollene og får både menn og kvinner til å fremstå som like patetiske og desperate. Til syvende og sist har ikke kvinnene i Lysistrata mer selvkontroll enn mennene, og det er da det for alvor blir gøy.

KAOS: Galskapen kommer gradvis frem for mennene som nektes sex. Foto: Thomas Kold

HEI SVEIS: Det var skuffende få togær å se på scenen i denne moderne tolkningen av Lysistrata, men de hadde i hvert fall en mann med sveis som hadde passet godt inn i gamle Hellas. Foto: Thomas Kold

Anti-krig

Helt mot slutten av skuespillet har Manus versjon lagt til et anti-krig-budskap. «Et øye for et øye gjør hele verden blind» blir vist frem med stor skrift. Det er naturlig å bruke Lysistrata som en arena for å snakke om fred, og som tilskuer oppleves det både sterkt og rørende. Likevel har jeg i ettertid ikke klart å riste av meg følelsen av at anti-krig-talen var noe malplassert.

Stykket viser frem det banale og meningsløse med krig gjennom at noen kåte menn er nok til å avblåse hele kampen. Ved å henvende seg direkte til publikum serverer Manu budskap og moral på et sølvfat, og som tilskuer mister jeg muligheten til å tolke selv. Det blir kjedelig og oppleves som et forsøk på å gi stykket konkret nytteverdi i form av aktivisme, i stedet for å la det få stå på egne bein.

Reverserte roller

Det er vitsene som flyr over hodet mitt og kvikke replikker som jeg ikke fanger. Faktumet at teateret bare var middels godt tilrettelagt, fungerte nesten som et virkemiddel i seg selv. Å se Lysistrata er det nærmeste jeg har vært å få et lite innblikk i hvordan det er å være avskåret fra hovedsamtalen. Døveteater var en unik opplevelse og jeg unner alle å selv få erfare å være litt utenforstående i bare én time. Det var som om handlingen skjedde i tre dimensjoner, mens jeg bare fikk oppleve to.

TRONDHEIMS MØRKESTE DAGER

Drontheim er en original og etterlengtet krigsfortelling som belyser kvinnenes innsats i motstandsbevegelsen i Norges mørkeste krigsdøgn.

TEKST: Christian Truyen Ryssdal

Handlingen i *Drontheim* foregår i det som anses å være de mørkeste dagene i norsk krigshistorie. Fra den sjettede til den tolvte oktober 1942 innfører Josef Terboven unntakstilstand i Trøndelag og Nordland. Dette innebærer blant annet deportasjoner, portforbud og trussel om dødsstraff for enkle forseelser.

Stykket følger søstrene Johanna og Thora Matheson, som ved siden av sine respektive jobber som bibliotekar og bankfunksjonær, arbeider med å få smuglet hemmelig informasjon om tyskerne over grensen til Sverige. I løpet av fem dager, som utspiller seg gjennom et par timer på scenen, tar *Drontheim* for seg et imponerende antall dilemmaer tilknyttet krigen.

Dramatiker Elisabeth Matheson, som har skrevet stykket, er en slektning av Johanna og Thora og har jobbet med

stykket i over 15 år for å gjøre det så historisk presist som mulig.

Størsteparten av menneskene man møter i løpet av forestillingen er ekte mennesker som levde under krigen. Hendelsesforløpet og karakterene er delvis fiktive. Dette for å forsterke handlingen, og for å bringe frem flere krigsakuelle dilemmaer.

Trøndelag teater på Trøndelag teater

Stykket åpner med at Johanna Matheson kommer inn og skriver «Trondhem» på den tavlete veggen på scenen. Undertegnede trodde at skrivefeilen var bevisst og således en fornuftig måte å ta stilling til Trondheim versus Trondhjem-debatten, som de så vidt var innom i første akt. Det viste seg å være en ren feil som ble rettet opp i pausen. I andre akt stod det Trondheim.

Mye av handlingen foregår på folkebiblioteket i byen hvor Johanna jobber som første bibliotekar. Allerede i første scene får publikum møte flere av teaterets hovedpersoner.

Disse er blant annet biblioteksjef Astrid Hartmann som, i motsetning til søstrene Matheson, er litt mer forsiktig med å trække på nazistiske tær og XU-agent Erik Storsveen. Man møter også den 25 år gamle fylkesføreren Henrik Rogstad, som i tillegg til å være en av de verste nazistene i Norge, var svært interessert i å snakke med sin gamle barnepasser Johanna, som han tilsynelatende ser opp til.

Selv om mesteparten av stykket er basert på virkelige hendelser og relasjoner, er også noe oppdiktet for handlingens skyld, deriblant at Johanna var barnevakt til Rogstad da han var liten. Disse relasjonene styrker likevel stykket fordi det fører til flere spennende dialoger underveis.

Første akt blir mørkere og mer intens for hver scene. Unntakstilstanden blir ikke innført før i andre halvdel av første akt, og før den tid er det relativt lystig stemning til tross for at det er krig. Så fort unntakstilstanden blir innført er det som om en mørk sky legger seg over byen.

Det stopper likevel ikke teatersjef Henry Gleditsch fra å sette opp *Vildanden* på Trøndelag teater, og det fører til den kuleste delen av stykket. Her spiller de nemlig teaterstykket for publikum, sånn at vi nærmest blir en del av stykket. Dette er en intelligent måte å bryte den fjerde veggen på uten at det føles påtatt.

Gjennomgående intenst

Det er i andre akt man virkelig får kjenne på unntakstilstanden. Mørket har virkelig lagt seg over byen og for å ikke bli tatt av tyskerne må man luske rundt. Ved hjelp av en gjennomgående intens bakgrunnsmusikk, sitter man på kanten av stolen gjennom mesteparten av andre akt.

I første akt er de innom noen av dilemmaene som preget stykket, mens stykket i andre akt går mer i dybden. For

eksempel oppstår problemstillingen om man skal hjelpe jøder med å flykte dersom det går utover motstandsarbeidet. Dette blir en vanskelig problemstilling for hovedpersonene, som har motstridende meninger.

Tyskerne begynner også å ane noen ugler i mosen og tar flere til fange for å torturere dem til de snakker ut. De fleste av SS-offiserene som er med i stykket har fått en slags satirisk fremstilling, som gir stykket en humoristisk dimensjon. Dette sørger for en lattermild stemning i salen, til tross for den mørke handlingen.

Selv om andre akt stort sett er solid, er det noen steder det går litt vel fort i svingene for viktige karakterer i stykket. Det hadde ikke gått negativt utover den ellers intense stemningen om de hadde viet mer tid til disse scenene.

Spektakulær sceneteknikk

Noe av det aller beste med denne oppsetningen er den spektakulære sceneteknikken levert av scenograf Even Børsum. Fra alle kanter av hovedscenen beveger veggene seg frem og tilbake og fra side til side.

Det bidrar til at overgangen mellom scenene blir sømløse og at man fort kan endre sted. På null komma niks hadde folkebiblioteket blitt til Torget eller teatret.

I løpet av noen få timer tar *Drontheim* for seg imponerende mange krigsrelaterte dilemmaer. Forestillingen har også et etterlengtet utgangspunkt i en heltehistorie med kvinner fra krigen i sentrum. Det har man ikke sett på denne måten før. I tillegg har undertegnede aldri sett en krigsfortelling med utgangspunkt i Trondheim, som var forfriskende i seg selv.

VILANDEN I DRONTHEIM: Teatersjef Henry Gleditsch valgte å trosse unntakstilstanden og gjennomførte oppsetningen av *Vildanden*. Foto: Vegard Eggen / Trøndelag Teater

Foto: Vegard Eggen / Trøndelag Teater

Bokanmeldelse:

Landet som ble for rikt er et varsko om Norges økonomiske fremtid

Martin Bech Holte har skrevet en kritisk analyse av hvordan Norges oljeformue påvirker både stat og folk. Hans hovedbudskap? Oljepengene har gjort oss late, bortskjemte og handlingslammede.

TEKST: Jenny Hanssen

Selv om økonomi aldri har vært min største interesse, har studenttilværelsen fått meg til å innse at det kanskje er på tide å forstå litt mer om hvordan verden henger sammen. Derfor tenkte jeg at en bok som ble så populær at den ble utsolgt over hele landet ved lansering, ville være et godt sted å starte. Der tok jeg feil.

Forfatter Martin Bech Holte er samfunnsøkonom og i hans nye bok *Landet som ble for rikt* argumenterer han for at Norges økonomiske tilbakegang etter 2013 kan tilskrives en feilslått bruk av oljefondet.

Holte hevder at den nåværende forvaltningen har ført til økte offentlige utgifter, kapitalflukt og en falsk trygghet blant nordmenn, som igjen har resultert i høy gjeld og økonomisk stagnasjon. Holte etterlyser lederskap som kan navigere landet tilbake til bærekraftig vekst.

Til tider føles *Landet som ble for rikt* mer som en konservativ kulturkritikk enn en nøktern økonomisk vurdering. Martin Bech Holte skriver engasjerende,

men i stedet for en grundig analyse av Norges økonomiske situasjon, får vi en moralpreken om hvordan oljepengene har gjort oss late, bortskjemte og handlingslammede.

Selv om temaet er aktuelt og viktig, er boken langt fra feilfri. Språket er tidvis oppstykket og mindre engasjerende enn man skulle forvente av et så brennbart tema. I tillegg er enkelte argumenter basert på en omstridt bruk av tall hentet fra en internasjonal database. Selv om dette ikke nødvendigvis undergraver hele hans budskap, svekker det troverdigheten til deler av analysen.

Til tross for bokens svakheter, setter Holte fingeren på noe vesentlig: Hvordan skal Norge opprettholde velferdsstaten når oljeinntektene en dag avtar? Dette er et spørsmål vi ikke kan ignorere, særlig i en tid preget av økonomisk usikkerhet og inflasjon. Holte argumenterer for at dagens økonomiske politikk ikke stimulerer tilstrekkelig til innovasjon og verdiskaping i privat sektor – et poeng som er verdt å diskutere videre.

Samtidig kan man spørre seg om boken undervurderer hvor komplekst det er å forvalte en oljeformue av denne størrelsen. Norge har tross alt vært et av få land som har unngått den såkalte «ressursforbannelsen», der råvarer skaper økonomisk ustabilitet snarere enn velstand.

Landet som ble for rikt tar opp en viktig debatt om hvordan Norge forvalter sin oljeformue og hvilke konsekvenser dette har for fremtiden. Holte stiller viktige spørsmål og retter et kritisk blikk mot norsk økonomisk politikk, men bokens moraliserende tone og unøyaktigheter i tallgrunnlaget gjør at den ikke når helt opp. Likevel kan den fungere som et utgangspunkt for videre refleksjon – så lenge leseren ikke tar alt for god fisk.

The Weeknd

– *Hurry Up Tomorrow*

En utrolig konklusjon på en generasjonsdefinerende karriere.

TEKST: Frode Å. Rutgersen | FOTO: XO og Republic Records

3 år etter *Dawn FM* slipper The Weeknd siste del av trilogien som begynte med *After Hours* i 2020. Han er det nærmeste vi kommer en moderne Michael Jackson, kjent for en blanding av R&B og synthpop. Han har beskrevet albumet som siste prosjekt under aliaset «The Weeknd», og albumet er en erklæring om at det er på tide å legge karakteren bak seg. 22 spor på 84 minutter, hans lengste album, føles som et tøft farvel til artisten.

Vi møter alle sidene til The Weeknd gjennom albumet, fra mystisk R&B via fengende soul-pop til pulserende synthrytmer. Tenker du på The Weeknds tidligere album som farger, er *Hurry Up Tomorrow* en regnbue.

Både tydelige og skjulte referanser er å finne gjennom hele albumet. «Wake Me Up», første spor, trekker linjer til mørke temaer funnet i *After Hours*. «Baptized In Fear» nevner en «preacher», trolig fortellerstemmen i *Dawn FM*, spilt av Jim Carrey. Mange låttitler er også direkte referanser. Fra «Save Your Tears» til «Cry

For Me», fra «Out of Time» til «Timeless», og fra «Escape To LA» til «Take Me Back To LA», jeg kunne fortsatt.

De sømløse overgangene mellom låtene gir albumet en flyt som gir det en filmaktig følelse. Overgangene fra «São Paulo» til «Baptized In Fear» og videre til «Open Hearts» skiller seg spesielt ut. Interessant nok gjør The Weeknd sin skuespillerdebut i filmen med samme navn, *Hurry Up Tomorrow*, denne våren basert på det nye albumet, sammen med skuespillerstjernene Ortega og Keoghen.

Etter den introverte tilnærmingen i trilogiens første album, *After Hours*, åpner The Weeknd opp for mye samarbeid i dette nye albumet. Enten om det er Playboi Carti som matcher energiske «Timeless», Lana Del Reys euforiske stemme i seremonielle «The Abyss» eller Future som synger om følelsene sine i «Enjoy The Show», føles alle opptredener som en naturlig forlengelse av albumet. Samtidig er legender som Pharrell, MIKE DEAN, Max Martin og Metro Boomin produsenter.

Rent lyrisk utforsker albumet komplekse temaer. Låtene «Cry For Me» og «Enjoy The Show» berører utfordringene ved berømmelse, men ønsket om forandring skinner sterkest. Hendelsen på SoFi Stadium, hvor The Weeknd mistet stemmen, beskrives som et vendepunkt i karrieren og er inkludert i sketsjen «I Can't Fucking Sing». Det var da The Weeknd innså at alteregoet ikke er en karakter som kan vare for alltid. Dette ønsket om endring understrekes i «Red Terror», hvor han leser diktet «Death Is Nothing At All», og avsluttes med linjen: «Call me by the old, familiar name», Abel Makkonen Tesfaye.

Om dette er The Weeknds svanesang, er ennå usikkert, men *Hurry Up Tomorrow* er uten tvil et mesterverk som både fullfører gamle fortellinger og peker mot nye horisonter. Måten siste låt, «High For This», flyter inn i hans første, forteller alt. Et fullverdig farvel til legenden The Weeknd og en episk trilogi.

Dette er musikk som sprenger fordommer!

Hvis du allerede har eksistensiell angst i tidlig 20-årene fordi du føler at du ikke har oppnådd nok i livet, er dette dårlige nyheter. Møt Drakånis.

TEKST: Simen Lerstad | FOTO: Silje Johnsen

Hvis man blir bedt om å nevne det første man assosierer med rock, ville kanskje noen av de primære tankene omhandlet heftige liveoppvisninger på småskitne lokaler med 18-årsgrense. Budskapet i låtene er i et nøtteskall en kritikk av all form for kapitalisme og dens konsekvenser.

Det vil derfor kanskje komme som en overraskelse at et av de mest innflytelsesrike bandene innenfor den norske rockarenaen er nødt til å ha følge av verge til og fra scenen. Likevel spiller de på samme nivå som andre veletablerte rockere.

Drakånis består av Hedda Brofoss Versto på gitar, Flora Sofia Krohn-Pedersen på vokal, Anna Nyaanga Nyambwogi Archer på bass, og Anna Underdal Sæter på trommer. Bandet ble dannet da alle medlemmene var mellom 11 og 13 år i Oslo høsten 2021.

– Faren min spilte også i band, og pleide å ta meg med på øvingslokalet fra jeg var fem år gammel. Da jeg selv begynte å spille sammen med andre, ble jeg skikkelig besatt, sier Sæter.

Flere av medlemmene har spilt i band før Drakånis. De forteller at de har trukket særlig inspirasjon fra Ramones, et amerikansk band fra 1970-tallet som kjennetegnes av skarpe og raske trommer og sløve gitarriff. Dette gjenpeiles i musikken til Drakånis.

Drakånis, ikke «Dracarys»

Bandet ble dannet gjennom organisasjonen Akks som ønsker å fremme kvinnelige musikere. Siden har Drakånis spilt over 60 konserter sammen, blant annet på en utsolgt Rockefeller.

Trommisen Sæter forteller at bandnavnet oppstod av ren nødvendighet ettersom de hadde sin første innspilling noen uker etter etableringen. Det var såpass enkelt som å oversette ordet drage til latin ved hjelp av Google Translate. Sæter understreker at navnet forøvrig ikke har noen videre symbolikk.

– Dragen var helt tilfeldig, men flere trodde vi var inspirert av serien Game of Thrones.

Ingen i bandet har noensinne sett serien og påpeker at de ikke har trukket noe inspirasjon fra den elskede drageserien, da de var for unge til å se den da bandet ble opprettet.

– Navnet var rett og slett ganske lite gjennomtenkt, forteller de.

En gyllen mulighet

Kanskje har du hørt om Drakånis fra før, men klarer ikke helt plassere hvor fra. Dette kan være fordi de var avbildet på all kollektivtransport i hele Oslo 2024.

Et reklameselskap organiserte en trekningsskampanje for å promotere mindre artister, helt kostnadsfritt. Og

som hell skulle ha det, fikk vokalistene Krohn-Pedersen en telefon som ga Drakånis en unik mulighet.

– Det var flere band det stod mellom, men vi hadde blitt anbefalt av en fra Akks, forteller Versto.

Noen uker senere var det ikke mulig å reise gjennom hovedstaden uten å få blikkontakt med et av medlemmene. For Drakånis ble dette gnisten de trengte for å starte brannen.

I ettertid mener bandet selv at de har blitt litt bortskjemte ettersom de ikke lenger trenger å oppsøke noen for å bli tilbudt en spillejobb. Som en følge av reklamekampanjen ble Drakånis raskt et gjenkjennelig navn i hele Oslo.

Låtene, konsertene og fremtiden

Åttende februar spilte Drakånis for første gang i Trondheim på Lokal bar.

– Jeg er alltid nervøs før vi går på scenen. Det var første gang noen av oss har vært i Trondheim, så vi visste ikke helt hva vi gikk til, sier Archer.

Publikummet bestod av ivrige studenter foran scenen der flere allerede hadde kjennskap til musikken deres. Lenger bak ved baren hang det flere eldre trøndere som hevet noen småskeptiske øyenbryn da Drakånis først ankom scenen.

SPILLEGLEDE PÅ SITT BESTE: (Fra venstre) Anna Nyaanga Nyambwogi Archer, Anna Underdal Sæter, Flora Sofia Krohn-Pedersen og Hedda Brofoss Versto utgjør den dødelige kombinasjonen Drakånis. Foto: Paul M. Laukli

EN NY ARENA: Drakånis' første konsert i Trondheim på Lokal bar kunne høres helt til Stjørdal.

“ Det er ofte eldre menn som er skeptiske

– Det er utrolig artig når flere av de som var skeptiske i starten av konserten kommer opp til oss i etterkant og forteller hvor bra det var. Den reaksjonen er noe av det kuleste jeg vet om, sier Sæter tydelig oppglødd.

Likevel, etter de tre første akkordene forsvant det bakerste sløret av skeptisisme, og det var tydelig for publikum at bandet hadde stålkontroll.

Setlisten deres bestod av EP-en Samma Det fra 2024, og noen covere for å kunne dekke den utdelte spilletiden.

Låtene oppstår gjennom en naturlig prosess. Riffene kommer fra jamming i øvingslokalet, og det er Krohn-Pedersen som står for tekstene.

– Låtene oppstår gjennom en ganske naturlig prosess. Det starter ved at vi bare jammer på øvingslokalet. Noe er dritt, noe er bra. Vi utvikler det som funker i fellesskap, og så skriver Flora låttekstene.

Likevel, selv om det er tydelig at dette er et band som begynner å bli ganske erfarent, står fortsatt en av de største utfordringene foran dem. Drakånis har nemlig blitt booket til Norges største rockefestival: Tons of Rock. De skal spille samme dag som Green Day, Weezer og Sex Pistols, som er noen av de største navnene innenfor pønkrocken.

– Først trodde vi ikke på det. Vi trodde det var noen som prøvde å lure oss. Alle var i ekstase da det først gikk opp for oss at det var sant, sier Sæter.

Bandet forteller at de fortsatt føler på nervene før enhver konsert, men at dette forøvrig bare er en god ting. Det skjerper dem, og indikerer at de virkelig bryr seg om å gjøre en god jobb.

– Å være nervøs før en konsert betyr bare at du synes det du driver med er spennende, forteller Versto.

Når spurt om de har noen ritualer før konsertene for å psyke seg opp, svarer de at de har et heiarop som forblir hemmelig for alle utenom dem selv og nysgjerrige musikkjournalister.

Er alder bare et tall?

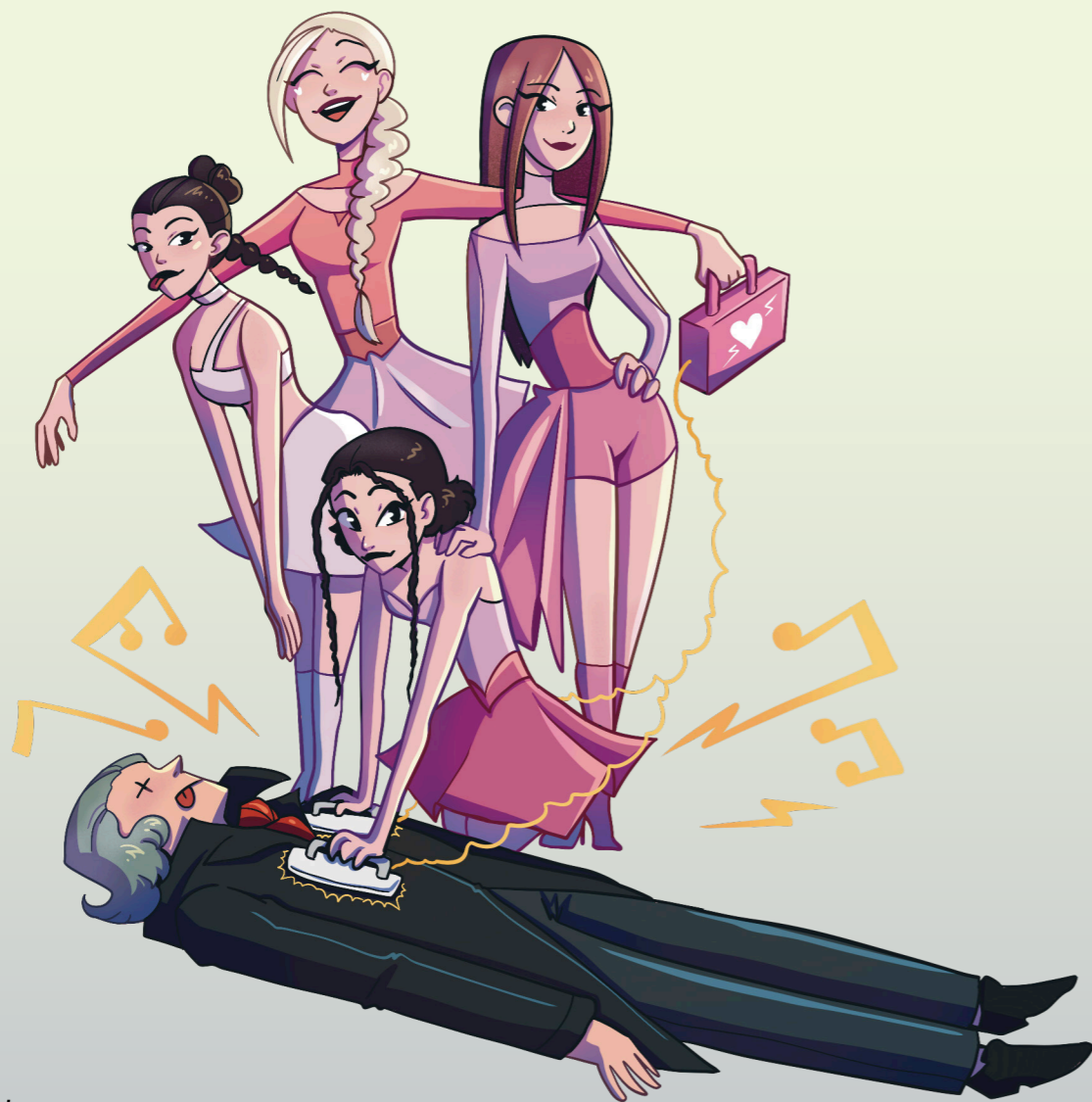
Bandet har opplevd å bli møtt med fordommer før de går på scenen, ettersom den norske rockarenaen i stor grad er mannsdominert. Likevel er ikke det å være ung eller jente en indikator på at musikken ikke er av høy kvalitet.

– Man må brøyte seg litt frem med skeptiske, siden vi både er unge og jenter, og å da kunne gå på en scene foran slike folk og spille en dritbra konsert er utrolig tilfredsstillende, forteller bandet.

Bandet understreker at det å spille sammen fortsatt er en hobby.

– Det aller viktigste er at man har det gøy, ikke det å være best. Musikk skal være tilgjengelig for alle, og man har ingen rett til å begrense den gleden for andre basert på kjønn, alder eller andre faktorer, mener hele bandet.

Det er akkurat dette som er kjernen i Drakånis. Fire musikere fra Oslo som utstråler spilletid som smitter over på publikum og lyttere hvor enn de er. **UD**

Kommentar:

K-pop er en hjertestarter for klassisk musikk

ILLUSTRASJON: Lara Haugland

All musikk som blir laget, stjeler fra noe som allerede finnes. Hva skjer når Beethoven møter K-pop?

WENDY LEUNG
Journalist i Under Dusken

VIKTORIA ARNESEN
Journalist i Under Dusken

Hvis man drar på torsdagskonserten til Trondheim symfoniorkester, er gjennomsnittsalderen oppimot 60 år. Dette gjør en person som er entusiastisk for klassisk musikk bekymret for fremtiden.

Det er bare den eldre generasjonen som holder klassisk musikk i live. Når de blir borte, vil klassisk musikk ha et publikum?

Og hvordan kan k-pop fikse dette? Du har hørt på denne musikkjangeren og danset til den uten at du er klar over det selv. Et eksempel er Undergrunn sin «Peroni & Perignon» som samler Mendelssohn sin fiolinkonsert i e-moll. Men den popsangeren som virkelig utmerker seg i sampling av klassisk musikk, er ikke norsk pop, men koreansk pop.

K-pop er en sjanger med mange underkategorier, som pop, rock og rap. Bare at det synges på koreansk. Sjangeren består hovedsakelig av musikkgrupper som både synger og danser, og som har store grupper av fans rundt om i hele verden. De mest kjente gruppene som BigBang, Girls Generation, BTS, Twice og Blackpink har de siste årene appellert og inspirert den yngre generasjonen. I denne sjangeren brukes klassisk musikk ganske ofte. Hvordan møtes disse to verdenene?

Når komponister som Bach, Beethoven og Mozart allerede har funnet på geniale melodier, gir det mening at det blir gjenbrukt i dagens popmusikk. Bruken av klassisk musikk i k-pop er faktisk et gjennomtenkt grep.

K-pop har ofte slitt med å riste av seg ryktet som useriøs musikk for tenåringsjenter. Klassisk musikk derimot er kjent for å være musikk for de sofistikerte. Bruken av samples fra klassisk musikk i k-pop gir sjangeren mer dybde.

«**Lie**» av Jimin, en sårbar låt om å finne seg selv, er inspirert av «Daza» fra akt to i operaen «La vida breve» av Manuel de Falla. Orkesteret i «Lie» har den samme dramatiske stemningen og intensiteten man også kan høre i «La vida breve».

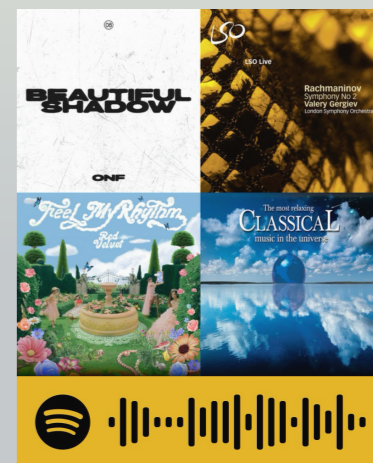
«**Nxde**» av (G)I-DLE, et skrik om at samfunnet ikke skal se på kvinner som objekter, samler stykket «L'amour est un oiseau rebelle» fra operaen Carmen. Operaens dramatik gir sangen mer liv og gjør den mer storslagen.

Man kan diskutere om bruk av klassisk musikk i k-pop er stjeling eller inspirasjon. All musikk som blir laget stjeler fra annen musikk som allerede finnes.

Noen kan se på dette som tukling med tradisjoner, men det kan også introdusere et ungt publikum til klassisk

musikk. Bruken av samples gjør det mer tilgjengelig for den enorme målgruppen k-pop har.

Det er et hav av musikk der ute. Man jager fort etter ny musikk som er bedre enn det vi har fra før. Det som engang var tidløst da, virker kjedelig nå. Når lyttere leter etter nye toner, svarer k-pop med å se tilbake på fortidens pop, den klassiske musikken.

MUSIKALSK MØTE: Spotify-kode til en spilleliste med elleve k-pop-låter og deres klassiske motstykker.

Kulturkalender

Selv om snøen har blitt til slaps og sørpe, kan vi fortsatt glede oss over sport, film og festival!

ÅPNINGSSEREMONI

Når? 26. februar, 20:00

Hvor? Trondheim torg

Om du har gått forbi Trondheim torg i det siste har du helt sikkert sett en 20 meter høy scene. Denne vil bli fylt av spennende aktører, som Nikolai Ramm og Gunnhild Sundli. Våre egne studentkor TKS og TSS stiller også opp. Det er gratis og det loves gåsehudstemning!

WELTSCHMERTZ 2225

Når? 26. og 27. februar, 18:00 og 20:00

Hvor? Oppmøte utenfor Edgar, Samfundet

Hvordan ser folk om 200 år for seg at livet som ung i 2025 var? Hvor katastrofe kan det bli om man prøver å gjenskape det? Studentersamfundets interne teater og Kepler teater vil prøve å svare på dette. Husk hodetelefoner!

FILM PÅ CINEMATEKET

Når? 28. februar og 1. mars

Hvor? Cinemateket

Filmen *The Great Ecstasy of Woodcarver Steiner* viser oss hvordan selv tyske tømrere kan hoppe på ski. Filmen tilbyr et tankevekkende perspektiv på sporten og dens livsbejaende kraft, samt hvor mye innsats og trening kan bety for suksess.

BADEFESTIVAL

Når? 28. februar til 2. mars

Hvor? Kyvannet badstuby, Havet arena og Sjøbadet

Her kan du bade i fellesskap! Feir VM-gull eller plei nederlaget med veiledende badstueøkter og isbading sammen med andre badeentusiaster.

VM AFTER DARK

Når? 1. mars, 23:00

Hvor? Me Nightclub

VM er mer enn bare ski, det er også feiring på mange ulike måter! Dragshow med Brittany Fierce & Miss Dipp lover et høyenergisk show med lipsyncs, glitter og humoristiske innslag. «You better work!»

SPORTSVASKING

Når? 1. mars, 18:00

Hvor? Storsalen, Samfundet

Om du ser etter et sted å vaske fotballdrakten, må du lete videre. Det er et velkjent faktum at den kan stinke litt, men akkurat hvor mye vi kan tillate blir opp til dere. Bli med på dette samfundsmøtet for å diskutere sport, politikk og hvor mye man kan skyve under teppet før det buler for mye.

STRIKKEFESTIVAL MED TRD-STRIKK

Når? 2. og 3. mars

Hvor? Havet arena

Okei bestemor, her har du stedet for deg og resten av studentene. Mange av oss plukket vel opp strikkepinnene det øyeblikket vi flyttet hjemmefra, og godt er det! Kos deg omgitt av garn og medmennsker med fellesinteresser. Pass på at du kan kjenne igjen en raglanøkning og at du ikke nevner italiensk avfelling for ofte, så glir du rett inn i mengden.

VM-JAM

Når? 7. mars, 20:00

Hvor? Dokkhuset

Her tilbys det jazzing utenom det vanlige. Utøverne skal delta i velkjente grener fra skisporten, som jaktstart, stafett, fristil og klassisk – bare med instrumenter. Opplev en musikkopplevelse du sent vil glemme!

CANDISS REGJERER

Når? 8. mars, 22:00

Hvor? Vuelie, Samfundet

Candiss vil feire kvinnelig styrke med deg! Kom som du er og hør på damene som vil fylle Vuelie med sang, glede og godt humør.

AVSPARKSFEST

Når? 15. mars, 19:00

Hvor? Byscenen

Er du litt lei av å se på at folk sleper et par planker gjennom sørpen? Det er lov, det finnes sporter for resten av folket også. Årets første avspark må så klart feires med taler og sang på Byscenen. Gjør som Widerøe, bruk RBK-fansen som et høydepunkt i hverdagen. Heia Troillungan!

TEMAFEST: MIDSOMMAR

Når? 15. mars, 21:00

Hvor? Hele huset, Samfundet

Drøm deg vekk til varmere dager og bjørnekostymer uten fetisj. ISFiT smeller i gang midsommerfest med blomsterkranser i daglighallen og en «bear den» på Vollan. Hva sistnevnte egentlig er, blir en overraskelse for samtlige, om du er tøff nok.

PREMIERE KOSMORAMA

Når? 17. mars, 18:15 og 20:30

Hvor? Prinsen kino

Mars har kommet, og for oss som elsker film betyr det bare én ting: nemlig Kosmorama! Festivalen åpner sterkt med filmen *Onkel Jens*, en film om et familiebesøk fra Iran som får uante konsekvenser. Filmen byr på familieintriger og heftige avsløringer.

ARKIV

2000, nr. 3

Noen flere tanker om det å være jente

Jeg er mann, og burde dermed være svært forsiktig med å uttale meg i denne saken. Hvorfor? Fordi det er fryktelig politisk ukorrekt å stille kritiske spørsmål angående feminisme og kvinnesaksspørsmål generelt. Særlig hvis man er mann. Det skal ikke mye til før man har en skuddpremie hengende over seg! Synd, fordi dette er en debatt som er preget av fanatisme og mangel på gjensidig forståelse. Jeg synes ditt innlegg er et eksempel på dette. For det første: Alt dette du er så «lei», er det virkelig noe som er uløselig knyttet til kjønn? Jeg tror ikke det. Akkurat som om ikke de mannlige modellene er

like uoppnåelig perfekte som de kvinnelige, for eksempel? Eller akkurat som om ikke jenter kikker på gutta og «gir dem karakterer», de også? Slik kunne jeg fortsatt, men jeg har vel fått fram poenget. Du sier det ikke rett ut, men det er liksom implisitt at dette er problemer jenter har «copyright» på. (Ellers ville innlegget ditt være meningsløst). Jeg er lei «det er så lett å være mann»-holdningen. Jeg, som har prøvd, kan informere deg om at det ikke alltid er tilfelle. Og angående ditt yrkesvalg: Var det noen som tvang deg til å utdanne deg til et «lavtlønna kvinneyrke»? Du har kanskje også fått med deg at

jenter blir kvotert inn på enkelte typiske guttefag? For det andre: Din i beste fall høyst spekulative markeds-deterministiske teori (eller hva jeg skal kalle det), finner jeg noe provoserende. Gutter, i hvertfall de som krafser på deg på Bajazzo, er en slags nikkedukker som er «programmert» til å gjøre som de gjør, for å holde kvinnen nede, og det kapitalistiske system oppe. Gratulerer med at du har løst det gamle filosofiske spørsmålet om fri vilje vs. determinisme.

Øyvind Hofso Pedersen,
«mannssjåvinist»

Tanketomme duskegutter

Reidar Mide Solbergs anmeldelse av lørdagsmøtet «Russland - stadig i bakrus» henger ikke på greip i det hele tatt. Jeg var der selv og synes det virkelig var interessant. Faktisk var det det første lørdagsmøtet jeg har vært på, men jeg kommer nok til å gå på flere denne våren. Duskeguten mener Styret har gjort

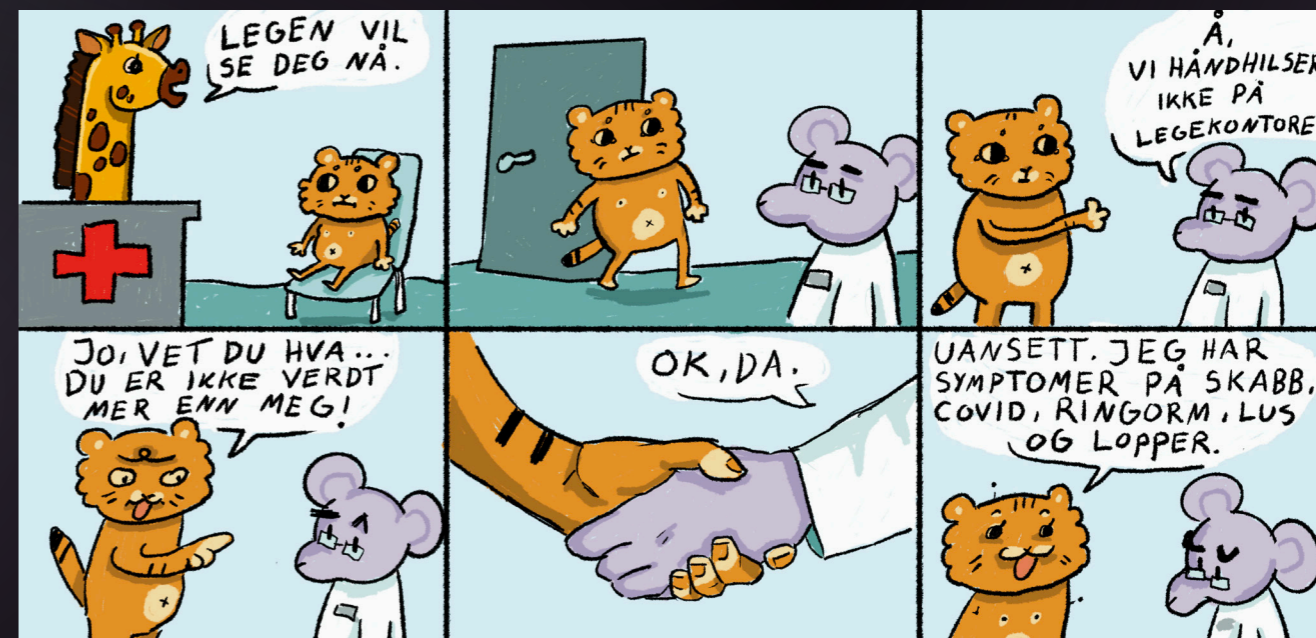
en dårlig jobb, men det tar jeg på det sterkeste avstand fra. Kvelden var interessant selvom det aldri tok helt av. «I dagens medie verden teller ikke innholdet, men temperaturen i debatten» sa Øystein Singasaas. Det er tydelig at Under Dusken følger denne linja helt ut - og det er jeg så inni gamperøva

forbanna lei! Jeg er glad Studentersamfundet har disse lørdagsmøtene der man faktisk tar seg tid til mer enn 45-sekunders TV-2 journalistikken. Ros til Styret!

Olav Kokkan
Innlegget er noe forkortet. Red.

ILLUSTRASJON: Victoria Lillejord Stenshagen

LOFFEN & KNEIPPEN

Har du tips til kule ting som skjer i Trondheim? Noe du vil dele med Under Dusken og alle våre lesere? Send e-post til kulturredaktor@studentmediene.no med emnet «kulturkalender».

KRYSSORD

TEKST: Kjersti Eline Stuen | FOTO: Dina Borge

BETINGE	OPPTINT	FEM						
SØKETJENESTE	AUSTRALIA	LIKHEIT I MÅL						
KARAKTER I MUMMIDALEN								
BIBELNAVN								
NITROGEN	FILFORMAT				UD	HODEKLANG		
JEG	INSTRUMENT					FLIRTE		
		VIRUS						
		Æ						
GRESK MUSE					ARRANGEMENT			
					YPSILON			
HEVE	NAVN					ATOMNR. 16		
	RIST					... GEES		
		PASS			TRYGLE			
		AVIS			VIETNAM			
FLAMME								
DRIKKE								
	ETTERNAVN I AUSTEN BOK							

Send inn løsningsordet til avisnestleder@studentmediene.no innen 18.03.2025 og vær med i trekningen av Under Duskens egne kryssordgenser.

Forrige utgaves løsningsord var akkteikning

KVISS

KVISSMESTER: Jonas Røisland

- Hvem er den eneste kvinnen som har vunnet Mesterens mester?
- Hvilke to land deler på Patagonia?
- Toro er kjent for sine sauser og supper, men hva betyr ordet toro?
- Casper Ruud er den høyest rangerte norske tennisspilleren i verden gjennom tidene. Hva er hans beste ranking?
- Hva var familienavnet til Magikerne på Waverly Place?
- Hvilken urte brukes i mojito?
- Hvem er den mestvinnende artisten i Grammy sin historie?
- Hvilken rolle har Jens Stoltenberg i Støre sin regjering?
- Hvilket land er det eneste landet i verden med tre hovedsteder?
- Hva er navnet på maskoten til ski-VM i Trondheim?
- Hva er hovedstaden i Jamaica?
- Hvor stor andel av maten som produseres i verden ender med å ikke bli spist?
- Fullfør uttrykket: Den som sover ...
- Hvilket land kommer bandet Boney M. fra?
- Hva kalles urbefolkningen i New Zealand?
- Hvor mange grader er summen av alle vinklene i en trekant?
- Hvilken avis, som fortsatt blir utgitt, er den eldste i Norge?
- Hvem har utgitt låten «Mr. Blue sky»?
- Hvilken fotballspiller har scoret det raskeste målet i Premier Leagues historie?
- Hva heter majoren som David Bowie snakker til i låten «Space Oddity»?

1) Gro Hammervang-Edin, 2) Argentina og Chile, 3) Okse på spansk, 4) Nummer 2, 5) Russo, 6) Mynte, 7) Beyoncé, 8) Finansminister, 9) Sør-Afrika, 10) Sneed, 11) Kingston, 12) En tredjedel, 13) ... synder ikke, 14) Tyskland, 15) Moort, 16) 180 grader, 17) Adresseavisen, 18) Electric Light Orchestra, 19) Shane Long, 20) Tom.

HVEM ER DU PÅ SAL?

ILLUSTRASJON: Edvard Solgaard

0-5 poeng:
DEN STILLE KOKKEN

6-10 poeng:
LYD-LEKKEREN

11-15 poeng:
SLADRE-HVISKEREN

16-20 poeng:
PERSONEN MED
MEDBRAKT PC-SKJERM.

Det er åpenbart for alle at du ikke er her for å lese. For deg er en dag på sal snarere en kulinarisk opplevelse for deg og en enorm irritasjon for dine medstudenters nese. Det er absolutt et poeng at lukten er himmelsk når skogsbaconet freser i din medbrakte elektriske minigrill. MEN DET HØRER IKKE HJEMME PÅ SAL, HELLSTRØM!

Du er en av de som tviholder på dine Apple høretelefoner anno 2009 og skryter hemningsløst av at de holder topp kvalitet. Det gjør de imidlertid ikke, din kontrære ignorant. Alle på sal får med seg at du utelukkende hører på Cezinando når du leser. Det er fordi de høretelefonene du skryter av, lekker mer enn pengene til Bane nor.

Alle setter pris på at du forsøksvis hvisker bestevenninnen din i ørene når du forteller om alt det syke du gjorde på cava-søndag over helgen. Når salen i utgangspunktet er stille blir imidlertid din hvisking til det eneste som gir lyd til rommet. Dermed får hele salen med seg hvor mange du klinte med i helgen. Du skal dog ha kudos for å få det på!

Du er symbolet på dedikasjon. Du har en skjerm til lesing, og en skjerm til å svare på e-poster. Vi ser deg på bussen der du sitter stolt med din ekstra skjerm. Det står skrevet i stjernene at din mor skal bli stolt av deg. Pass bare på at du ikke begynner å tviholde på plassen din på sal ved å sette tingene dine der. Det er IKKE din plass, og skjermen din skal du ta med både til og fra skolen hver dag. Skjønte du? Følte du? Befølte du?

SIVILINGENIØRRINGEN

I 1928 utviklet vi den originale ringen og startet leveringen til verdige kandidater. Nå 95 år senere produserer vi fortsatt den ikoniske ringen lokalt i Trondheim med stor faglighet og stolthet.

Forhåndsbestill din ring innen 1. mai og vær med i trekningen av en gratis NTNU-ring!

DAHLSVEEN

en del av mestergull

OLAV TRYGGVASSONSGT 24 • TRONDHEIM •
WWW.GULLSMEDDAHLSVEEN.NO • TLF. 73 52 58 06

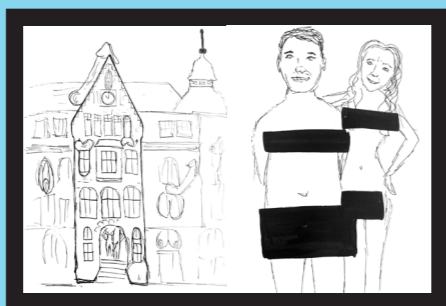
GULLSMED
KARL
GÅRD

SPITPOSTEN

Norges mest habile presse

Registrerer...

...at Dagligsløsen skjer
...at får konkurranse fra fotballidiotene
...at Reitan sponser porno
...at nei
...at mente pomo
...at brukt på britannia
...at støtter rave foran Munch
...at tross alt ikke hviske-museum
...at halla ski-turister
...at nå skal det studentfestes i marka
...at «pølse» i «termos»
...at «meg» i «moren din»
...at menn som strikker
...at menn som drikker
...at menn som hikker
...at menn som pikker
...at menn som spikker
...at spikke sage lime pakke
...at mangel på valentinsdagen
...at ingen menn som slikker
...at å hermetegne «klimaendringer» er in på Gløs
...at hva kan man kaste i søpla?
...at strikkepinner
...at resirkulering
...at baby, baby, baby ooooh
...at Astrid Pess på torget
...at Markmus og Mortimer på torget
...at blackboard
...at blackface
...at canvas er "woke"
...at kan NRK slutta å stjele idéene våre? Takk.
...at høna eller egget..
...at nei faktisk så
...at ski-VM er avlyst for Snedi snortet all snøen

Dette er Spitfire, den vidareutvikla Spidvergen som etter eit par einingar veks seg tidobbelst så stor og flyr over taket på Samfundet

Utgavens dyr: Birkebillen

Da Birk Cockvold Aschjem en morgen våknet av urolige taler, fant han seg selv i Storsalen forvandlet til et digert, uhyrlig kryp. Det er ikke bare bare å stille til å lede huset. Med seks bein kan det være at det likevel går bra. Her har vi en mann som kommer til å komme på jobb, bille eller ei!

Drit i ski-vm, bokstavelig talt

Bussen er full, du er kasta ut av hybelen din fordi den kapitalistiske utleieren din skal tjene fett på utlendinger som ikke veit bedre enn å leie i ... æsj ... Innherredsveien. Du har tapt alt og nå kan du endelig ta igjen.

Følg den for godt kledde, treige, kustrømmen folk, omgå løpevaktene før femmila, trask ut midt i løypa oppi Granåsen og slipp ut den varmeste, største, mykeste, men ømfintlige kaffe-energidrikke-desperasjonsbæsjen du har i deg. La Bæsj bli født. Du blir kanskje nasjonalt etterlyst, men deg og din varme, osende bæsjeklump blir internasjonale kjendiser.

Husk å ta med deg Bæsj på NyttpåSnytt, The Late night sjov, og alle realitätsjov dere blir invitert til da.

Hyordan skal vi resirkulere når hele verden går i søpla?

Fitteblekka gir deg den ultimate guide til hvor du kan sortere hva og hvordan!

- Pant alt, alltid
- Lærerstuderter kan brukes litt overalt! Bare spør din neste servitør, barista eller klassekampensselger! De er misfornøyde uansett hva de driver med!
- Gullballen? Æsj, få den bort, la den bli ny! Kjør en liten Jenny Skavlan og gjør ballen om til en nydelig liten susp!
- kUKEkoretpirumkangårettimakuleringsmaskinen.
- Samfundetstyret har jeg enda ikke funnet, men om de en gang dukker opp skal de kastes som farlig avfall.
- Blackboard skal du pent legge sammen og si "takk for minnene" til. Litt som en senil bestemor som ikke skjønner at hun er rasistisk i sine gamle dager, trenger heller ikke blackboard å få høre at det suger balle og skrukk.
- Fitteblekka kan gjenbrukes til nyydelig dopapir av ypperste kvalitet. Den er også gratis!!
- Moren din kan også gjenbrukes :)

Omsluttende teater

NTNU Hovedbygget Gløshaugen

Urpremiere 12. mars 2025

gløS

av deWangen-produksjoner

Studentpris
kr. 130,-

TRØNDELAG
TEATER

